

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

A) Az *Amdocs (Israel) Limited* (Amdocs) v. *Openet Telecom, Inc.*-ügyben a Szövetségi Kerületi Fellebbezési Bíróság (Court of Appeals for the Federal Circuit, CAFC) felülbíráltta az Amdocs négy szabadalmának a szabadalmazhatóságát; ezek a szabadalmak számítógép-hálózatok tevékenységének ellenőrzési és naplózási rendszerére vonatkoznak. A szabadalmazott rendszer lehetővé teszi nyers adatok összegyűjtését számítógép-hálózatokról és azok párhuzamos feldolgozását olyan korábbi rendszereknél kedvezőbben, amelyek az adatfeldolgozásnál központi adatbázisokra támaszkodtak. A kerületi bíróság első fokon azt állapította meg, hogy ezek a szabadalmak a szabadalmi törvény 101. cikke alapján érvénytelenek.

A CAFC hatályon kívül helyezte a kerületi bíróság döntését, és megállapította, hogy mind a négy szabadalom igénypontjai szabadalmazhatók. A CAFC-nek ez a megállapítása saját korábbi ügyekben hozott döntéseinek analógiáján alapult. A CAFC megjegyezte, hogy „a bíróságok jelenleg alkalmazott döntési mechanizmusa olyan korábbi ügyek vizsgálatán alapszik, amelyekben hasonló vagy párhuzamos leíró jelleget lehet látni”. A bíróság megállapította, hogy az Amdocs szabadalmainak tárgya hasonló olyan szabadalmakéhoz, amelyeket a CAFC a szabadalmi törvény 101. cikke alapján érvényesnek és olyan szabadalmaktól megkülönböztethetőnek talált, amelyeket a kerületi bíróság a 101. cikk alapján elutasított. A CAFC ezeket a szabadalmakat is érvényesnek találta.

A CAFC a szabadalmazhatóság megítélésénél a „hasznosságra összpontosító megközelítésre” is támaszkodott. Minthogy a szabadalmak kinyilvánították, hogy a szabadalmazott rendszer „osztott architektúrájú”, amely hatékonyan és pontosan képes hálózati felhasználói információt gyűjteni olyan módon, amely arra van szánva, hogy hatékonyan csökkentse a legkisebbre a hálózati ütközést és a rendszerforrásokat, a bíróság azt állapította meg, hogy az igénypontok rendszere megfelel a 101. cikk követelményeinek, jóllehet ez az anyag csak a szabadalmi leírásban volt kinyilvánítva, és az igénypontok nem vonatkoztak kimondottan az „osztott architektúrára”.

A CAFC tanácsának csak egyetlen tagja, *Reyna* bíró nyilvánított ellenvéleményt, azzal érvelve, hogy a „hasznosságra összpontosító megközelítés” helytelen, és hogy az igénypontokat önmagukban kell elemezni annak meghatározása céljából, hogy szabadalmazhatók-e.

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

B) A CAFC néhány újabb döntése kedvezett a szoftverszabadalmaknak, mert tisztázta azokat a korlátozásokat, amelyeket a legfelsőbb bíróság vezetett be a *Mayo*- és az *Alice*-döntéssel. Ezekben az ügyekben a CAFC hangsúlyozza, hogy a *Mayo*-/*Alice*-ügy elemzésénél az első lépés jelentőségteljes, és hogy a szoftver- és egyéb területeken „az igénypontok egy lényeges osztálya” nem tekinthető elvont ötletnek, ezért szabadalmazható.

Az *Enfish, LLC v. Microsoft, Corp.*-ügyben a CAFC megállapította, hogy az adatbázis-szoftverre vonatkozó igénypontok nem irányultak a szabadalmazásból kitiltott elvont ötletekre, mert „a szoftverterületen egy probléma megoldásának sajátos végrehajtása kapcsán a logikai táblázat egy új típusát igényelték”.

Miként a bíróság kifejtette, ahhoz, hogy egy igénypontot szabadalmazhatóvá tegyünk, többről van szó, mint egy elvont ötlet igénybevételéről, „mert lényegileg minden rutinszerűen szabadalmazható igénypont ... igénybe vesz egy természeti törvényt és/vagy egy természeti jelenséget”.

A szabadalmazhatóság megállapításakor a bíróság az igényelt találmánnyal kapcsolatban a megnövekedett kutatási sebességet és a csökkentett memóriakövetelményeket is figyelembe vette.

C) A *Cellular Communications Equipment LLC* (CCE), az *Acacia Research Corporation* leányvállalata 2016 szeptemberében 22,1 millió USD-t nyert egy *Apple* ellen indított perben, mert a Kelet-Texasi Kerületi Bíróság esküdtszéke megállapította, hogy az *Apple* bitorolta a CCE birtokában levő, 8 055 820 sz. amerikai szabadalmat. Ez a szabadalom olyan eljárásra vonatkozik, amely lehetővé teszi, hogy mobiltelefonok az adatfelhasználás optimalizálása mellett tudjanak használni „pufferállapot-jelentést”. A szabadalom eredetileg a *Nokia* tulajdona volt, amely 2013-ban adta el a szabadalmat az *Acaciának*.

Az *Acacia* vitatható üzletet folytat, amelyet a kritikusok „szabadalomélősködésnek” (patent trolling) minősítenek. A cég ugyanis szabadalmakat vásárol, azokat pereskedésre használja fel, majd megegyezik az eredeti szabadalomtulajdonossal, vagy végigviszi a pert. Ez az üzleti modell a pereskedést hihetetlenül kedvelté tette a vállalat számára, amelynek több tucat leányvállalata az évek folyamán több száz pert indított.

Az *Apple*-lel folytatott perben az esküdtszék azt is megállapította, hogy az *Apple* szándékosan bitorolt, ami annyit jelent, hogy a bíró jóval megnövelheti a kártérítés összegét, és elméletileg akár háromszoros összeget is megítélhet.

Az *Apple* valószínűleg fellebbez a döntés ellen, azonban a per eredménye azt mutatja, hogy egy olyan időszakban, amikor a bíróságok és a Kongresszus által foganatosított intézkedések a szabadalmi perekben az alpereseknek kedveznek, egy anyagilag jól álló szabadalomtulajdonos, amilyen az *Acacia* is, sokat nyerhet egy esküdtszéki tárgyaláson. Ez nem csupán az *Acacia* üzletének kedvez, hanem a kisebb szabadalomtulajdonosokat is arra ösztönözheti, hogy indítsanak hasonló pereket.

D) Az elmúlt néhány év alatt a *Google* a „driverless” gépkocsi-technológia fejlesztésén dolgozott. Ezek a vezető nélküli kocsik az évek folyamán sok mérföldet hagytak maguk mögött, bár a *Google*-nak ezeket az autonóm kocsikat még kereskedelmi terméké kell fejleszteni. A *Google* most néhány szabadalmi bejelentést nyújtott be vezető nélküli gépkocsikra, amelyek meg tudnának felelni vállalatok, például az *Uber* igényeinek.

A *Google* szabadalmi bejelentéseit először a *Patent Yogi* vette észre 2017 januárjában. A szabadalmi bejelentések alapvetően lehetővé tennék az autonóm gépkocsi számára, hogy meghatározzák az utasfelvevő helyeket és az utazás végpontjait. A *Google* azt kívánja, hogy ezek a vezető nélküli kocsik úgy működjenek, hogy az utasoknak csak alapvető adatokat kelljen megadniuk, így az utazás végpontját vagy a beszállás helyét, és ettől kezdve a gépkocsi átvenné az irányítást. A feladat nehéz, mert nem minden hely biztonságos a vezető nélküli kocsik számára, így például a rendőr-, mentő- és tűzoltóautók számára kijelölt sávok vagy az építési területek, amelyeken az ember biztonságosabban közlekedik, mint egy vezető nélküli gépkocsi.

Az elmúlt évben a *Google* szabadalmat kapott egy olyan sajtószerű megoldásra, amely minimálisra csökkenti a sérüléseket, amikor egy vezető nélküli kocsi elüt egy gyalogost. A szabadalmi leírás „a jármű elülső végén elhelyezett ragadós réteget” említi, amelyhez a gyalogosok egyszerűen hozzáragadnak ütközés esetén. Ez tehát némi rosszmájúsággal emberi légyfogónak is tekinthető.

A *Google* jelenleg együttműködik az *Uber*rel, de a közeljövőben valószínűleg versenyezni fog vele, mert mindkét vállalat a vezető nélküli járműtechnológiáját kívánja megvalósítani.

E) A *Kiss Nail Products, Inc.* (*Kiss Nail*) pert indított New York Déli Kerületi Bíróságánál a nemzetközi híró énekesnő, *Rihanna* ellen, azt állítva, hogy *Rihanna* *KISS BY RIHANNA* elnevezésű illatszere szándékosan bitorolja a *Kiss Nail* *KISS* védjegyét.

A *Kiss Nail* keresetében arra hivatkozott, hogy a *KISS* védjegyet több mint 27 éve használja termékeinek azonosítására, és ez alatt az idő alatt elismerésre tett szert a divatiparban. Keresetében előadta továbbá, hogy *Rihanna* illatszere sérti számos, a „kiss” megjelölést tartalmazó védjegy lajstromozását. A *Kiss Nail* azt is előadta, hogy 2017 januárjában értesítette az alperest a bitorlásról, azonban *Rihanna* nem hagyta abba illatszerének árusítását vagy eladásra felkínálását, és *Rihanna* illatszere a per megindításának napjáig hozzáférhető volt a vevők számára.

Bár *Rihanna* *KISS* illatszere nem sajátosan körömápolási termék, a *Kiss Nail* azt állította, hogy az illatszer „rokon az ő szépség- és körömápoló kozmetikai termékeivel”, ami elegendő ahhoz, hogy „a fogyasztóban azt a hiedelmet keltse, hogy a bitorló illatszer a *Kiss Nail*től vagy annak egy leányvállalatától származik.”

A *Kiss Nail* keresete végül megállapítja, hogy az alperes a szándékos bitorlással előnyre kíván szert tenni az ő termékeinek kereskedelmi hírnevéből, és tudatosan hagyja figyelmen kívül az ő jogait.

F) Egy 2014. évi korábbi per után a *Harley-Davidson Motor Company Group, LLC* (H-D) ismét pert indított az *Urban Outfitters, Inc.* (UO) ellen, mert az UO a H-D logóját és nevét az elmúlt években számos terméken használta. A H-D azt állította, hogy az UO a HARLEY-DAVIDSON védjegyet számos jogtalan módon használta és használja, ami azt a hamis benyomást kelti, hogy az UO termékei a H-D-től származnak, vagy a H-D által jóváhagyott és/vagy engedélyezett termékek. Ezzel az UO védjegyhamisítást, -bitorlást és a tisztességtelen versenyt tiltó törvénybe ütköző cselekedetet követett el annak ellenére, hogy a H-D ismételen kifogásolta védjegyeinek az UO általi jogtalan használatát.

A fentiek miatt a H-D olyan intézkedést kért a bíróságtól, amely tartósan meggátolja, hogy az UO a H-D bármelyik védjegyét viselő termékeket árusítson. A motorkerékpár-gyártó vállalat pénzügyi kártérítést is kért, ideértve annak elrendelését, hogy az alperes adjon számot minden olyan hasznáról, amely abból származott, hogy elkövette a felsorolt bitorlási, hígítási, hamis eredetmegjelölési és tisztességtelen versenyt tiltó jogszabályba ütköző cselekedeteket.

G) A *Playboy Enterprises* (Playboy) az Illinoisi Kerületi Bíróságnál védjegybitorlásért beperelte a *Play Beverages/CirTran Beverage* (Play/Cir) vállalatot, mert az utóbbi a PLAYBOY védjegyet használta energiaital-termékein azt követően, hogy lejárt a védjegy használatára vonatkozó engedélye.

A Playboy keresetének részletes megtárgyalása után az esküdtszék 7 millió USD kártérítést állapított meg a Playboy számára, mert kiderítette, hogy a Play/Cir szándékos védjegybitorlást és szándékos megtévesztő gyakorlatot folytatott, és emellett hamisítást is elkövetett. Az esküdtszék szerint a licencmegállapodás véget ért, és a Play/Cir megszegte a megállapodást. Az esküdtszék arra a következtetésre jutott, hogy a Playboy viszont nem szegte meg a megállapodást, és nem járt el rosszhiszeműen.

A fentiek alapján az esküdtszék elutasította az alperes valamennyi állítását.

Az esküdtszék döntése egyértelművé tette, hogy csupán a Playboynak van törvényes joga a PLAYBOY védjegyet használni energiaital-termékekkel kapcsolatban.

H) Az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága (US Supreme Court, SC) szóbeli érveket hallgatott meg a *Lee v. Tam*-ügyben. A később hozandó ítélet azt fogja eldönteni, hogy az amerikai védjegy törvény (Lanham Act) 2(a) cikke, amely megengedi az USPTO-nak (United States Patent and Trademark Office, az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala), hogy elutasítson „becsmérlő (disparaging) védjegyeket”, az első módosítás alapján alkotmányos-e.

A döntés előzménye, hogy *Simon Shiao Tam* (Tam), az ázsiai-amerikai *The Slants* rockzenekar alapítója, kérelmet nyújtott be az USPTO-nál zenekara nevének lajstromozása iránt.

Az USPTO elővizsgálója a védjegy törvény 2(a) cikke alapján elutasította a lajstromozási kérelmet, megállapítva, hogy a kifejezés „becsmérlő” volt „ázsiai származású, vegyes összetételű személyekre”. Tam az elővizsgáló döntése ellen a védjegy fellebbezési tanácsnál

(Trademark Trial and Appeal Board) nyújtott be fellebbezést, azonban az is fenntartotta a védjegy-elővizsgáló általi elutasítást.

Ezután a Tam a CAFC-nél fellebbezett. A bíróság háromtagú tanácsa kezdetben helyben hagyta az elutasítást. Azonban 2015 decemberében a teljes létszámmal (*en banc*) üléselő bíróság megváltoztatta álláspontját, és megállapította, hogy a 2(a) cikk alkotmányellenes, és nem tudta túlélni a „szigorú felülvizsgálat” mércéjét, amelyet az első módosítás alapján a szabad beszédhez való jogot befolyásoló kormányrendeletek felülvizsgálatánál alkalmaznak. Teljes létszámú döntésében a CAFC az alábbiakat szögezte le:

- a védjegyek kifejező „beszédkomponenst” tartalmaznak amellet, hogy betöltik kereskedelmi funkciójukat áruk vagy szolgáltatások eredetének azonosítójaként;
- a 2(a) cikk sem tartalmára, sem szempontjára nézve nem semleges; és
- a védjegy-lajstromozás előnyeinek megtagadása elriaszthatja a bejelentőket attól, hogy védjegyoltalomért folyamodjanak, ami viszont korlátozhatja a szabad beszédet.

Az USPTO felkérte az SC-t, hogy vizsgálja felül a CAFC teljes létszámú döntését, és az SC 2016 szeptemberében helyt adott a hivatal kérelmének. A hivatal arra kérte az SC-t, hogy határozza meg, vajon a 2(a) cikk becsmérlésre vonatkozó rendelkezése érvénytelen-e az első módosítás szabad beszédre vonatkozó cikkének figyelembevételével. A Tam az USPTO kérelméhez csatlakozva arra kérte az SC-t, hogy határozza meg, vajon a 2(a) cikk alkotmányellenesen határozatlan-e.

A 2017. január 18-i szóbeli meghallgatáson az USPTO nevében *Malcolm L. Stewart* ügyész érvelt, míg a Tamot *John C. Connell* ügyvéd képviselte. Az SC bírúinak Stewarthoz intézett kérdései elsősorban arra összpontosultak, hogy a becsmérlésre vonatkozó rendelkezés miért nem ütközött a diszkriminációval kapcsolatos kormányprogramok elleni tiltásba. Ezzel szemben az SC bírái Connellt főleg arról kérdezték, hogy a védjegyek milyen mértékben foglalnak magukban védett szabadbeszéd-komponenst elkülönülten kereskedelmi funkciójuktól.

Connell szóbeli érvelésében azt hangsúlyozta, hogy a védjegyek egyaránt tartalmaznak kereskedelmi és nem kereskedelmi beszédet, és hogy a becsmérléssel kapcsolatos rendelkezés „sajátosan a nem kereskedelmi beszédet célozza meg, és megtagadja az olyan védjegyek lajstromozását, amelyek csupán negatív nézeteket fejeznek ki”.

A bírók nem értettek egyet Connellnek azzal a hangsúlyozott állításával, hogy a védjegyek kifejező szempontjai elkülönülnek kereskedelmi funkciójuktól. A bírónak arra a kérdésre, hogy a tárgyalt szempontokkal való ütközés védjegy-vonatkozású célt szolgál-e, Connell válaszként megerősítette, hogy a védjegyprogram „nyitva áll minden kereskedés számára, és egyszerűen „megpróbálja elősegíteni a forrásazonosítás célját”. Connell kijelentette továbbá, hogy a Lanham-törvény nem egy „udvariassági rendelkezés”, és hogy a fogyasztók megsértése vagy a sértés lehetősége „sehol sem található meg a törvény történetében”.

Stewart érvelése az alábbi módon foglalható össze:

- a lajstromozás megtagadása nem korlátozta a Tamot a védjegy használatában;
- ha az alkotmányosság próbája az, hogy mindent összevetve a kormány megtilthatja ezt a beszédet, a védjegyprogram nem létezhetne tovább a védjegy-lajstromozás egyéb tartalomalapú követelményei miatt; és
- Connell álláspontjának az a következménye, hogy az amerikai kormány kénytelen lenne „elfogult faji jelzőket” vagy „hódolattal övezett vallási alakokat sértő karikatúrákat” a főlajstromba helyezni.

Az SC bírái kételkedésüket fejezték ki az USPTO azon érveivel kapcsolatban, hogy a becsmérlésre vonatkozó rendelkezés nem ütközik az álláspontalapú diszkrimináció tiltásába. Ugyanakkor a bírók számos kemény kérdést szegeztek a Tam ügyvédjének is a védjegyek kifejező szempontjával és azzal a mértékkel kapcsolatban, amellyel ez a kifejező szempont ütközhet a védjegyek kereskedelmi funkciójával.

A tárgyalás alapján nehéz megjósolni, hogy az SC hogyan fog dönteni abban a kérdésben, hogy az USPTO a védjegy-törvény 2(a) cikke alapján elutasíthatja-e egy „becsmérlő” védjegy lajstromozását.

I) *Donald Trump* 2012 novemberében kérelmet nyújtott be az USPTO-nál a MAKE AMERICA GREAT AGAIN (Tegyük Amerikát ismét nagygyá!) védjegy lajstromozása iránt. A védjegyet 2015 végén lajstromozták kifejezetten „politikai akciók bizottsági szolgáltatásokra”, ami azt jelenti, hogy harmadik felek a védjegyet technikailag még lemásolhatják pólóingekre, kalapokra stb. Bár ezt a szlogent először Ronald Reagan használta, de Trump szerzett rá első ízben védjegyjogot. Trump nem nézte jó szemmel az utánzásokat, és perrel fenyegette meg a *CaféPress* népszerű weboldalt, ahol pólókra, bögrékre lehet nyomtatni, és ügyvédje abbaahagyásra és elállásra felszólító levelet küldött mind ennek a cégnek, mind hasonló tevékenységet folytató más cégeknek is.

Trump ügyvédje, *Alan Garten* úgy nyilatkozott, hogy ezt nem pénzért teszik, hanem márkanévük és védjegyük védelme érdekében. Bár a *CaféPress* nem adott hivatalos választ, weboldalán többé nem jelent meg Trump védjegye.

Trump 2010-ben az indiai *Kotak Mahindra* delhi bankot is beperelte, mert az Trump elnevezésű hitelkártyát hozott forgalomba. Trump a jogsértéséért súlyos pénzbírság megítélését kérte. Az ügy a Delhi Felsőbíróságon mintegy 3 évig időzött; ezt követően a felek megegyeztek, mert a bank hozzájárult, hogy az összes Trump-kártyát megsemmisíti, és új hitelkártyákat bocsát ki.

J) Az Amerikai Egyesült Államok elnöki székéért vívott harcban mind *Hillary Clinton*, mind *Donald Trump* kitért arra, hogyan kívánja megváltoztatni vagy befolyásolni az országban a szellemi tulajdon védelmét. Clinton javaslatai szakszerűbbnek tűntek, ami azzal magyarázható, hogy 1977-től 1992-ig szabadalmi ügyvivőként dolgozott [Erről a **K**) pontban adunk bővebb tájékoztatást.] Kampánya során támogatta *Obama* tervét a Szabadalmi Fellebbezési Tanács (Patent Trial and Appeals Board) átalakításáról. Clinton egy másik javaslata arra irányult, hogy az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala külön anya-

gi alapon megtarthassa a szabadalmi bejelentők által befizetett díjakat. Ezt egyébként az elmúlt 20 év valamennyi hivatali elnöke kérte az igazságügyi minisztériumtól, sőt, Obama elnök 2015-ben a hivatal legfőbb problémájaként jelölte meg a díjak elvonását. Clinton kampányának további javaslata megállapítja: „A szabadalmi bejelentéseket gyorsabban kellene vizsgálni, és a hivatalnak meg kellene szabadulnia a vizsgálatlan szabadalmi bejelentésektől.”

Trump szellemi tulajdoni törvénymódosításra irányuló kampányának legfontosabb javaslata az volt, hogy az amerikai szellemi tulajdon birtokosait meg kell védeni a kínai eredetű bitorlásoktól, és meg kell reformálni az amerikai–kínai kereskedelmi kapcsolatokat. Trump azt is kifejtette, hogy egyértelműen ellenzi a kínai kormánynak azt a követelését, hogy az amerikai vállalatok technológiát adjanak át a kínai versenytársaknak annak érdekében, hogy beléphessenek a jövedelmező kínai piacra. A kínai hackerek ellen is erősebb védelmet kívánt bevezetni: „A kínai lopás elleni válaszuk gyors, erőteljes és egyértelmű lesz” – mondta.

Trump 2016. novemberi győzelme előtt a kutatásba és fejlesztésbe, valamint az innovációba beruházó amerikai vállalatok megerősödését, valamint a szellemi tulajdon-jogok érvényességének javulását ígérte.

K) Talán az amerikai elnökségért folytatott harcának kudarca után sem érdektelen megemlíteni, hogy *Hillary Clinton* 1977-től 1992-ig a Little Rock-i *Rose Law Firm*-nél szabadalmi ügyvivőként (intellectual property attorney) dolgozott. Bár a *The New York Times* arról számolt be, hogy régebbi kollégái nem emlékeznek olyan esetre, amelyben szerepelt volna, és a Little Rock-i bírósági tudósításokban sem szerepelt gyakran, legalább három olyan bírósági döntésről van tudomásunk, amelyben képviselőként neveztek meg.

Egy hamis hirdetések miatt indított ügyben Clinton a *Maybelline Co.*-t (*Maybelline*) képviselte a *Noxell Corp.* (*Noxell*) ellen. A *Noxell* állítása szerint egy „Cover Girl Clean Lash” szemfestéke vízálló volt, amit a *Maybelline* videofelvétellel cáfolt. Clinton balszerencséjére a bíróság azt állapította meg, hogy a pert rossz bíróságnál kezdték meg, mert a *Noxell* abban az államban nem végzett üzleti tevékenységet. Ezért az ügyet átvitték egy New York-i bírósághoz. Ezt követően a felek megállapodtak.

Egy védjegybitorlási ügyben Clinton a *First Nationwide Bank* (*FNB*) képviselője volt a *Nationwide Savings and Loan Association* (*NSLA*) ellen. A felperes szerint ugyanis a *NATIONWIDE SAVINGS* védjegy használata az *NSLA* által a pénzügyi szolgáltatóval kapcsolatban a fogyasztók megtévesztéséhez vezethetett, és kísérlet volt az *NSLA* részéről arra, hogy hasznot húzzon az *NFA* értékes goodwilljéből és hírnevéből. A perből Clinton győztesen került ki.

Egy másik védjegyügyben Clinton a *Holsum Baking Co.*-t (*Holsum*) képviselte a *W.E. Long Co.* (*Long*) ellen. A *Holsum* arra alapozta keresetét, hogy a *Long* jogtalanul használta a *HOLSUM* védjegyet. Az ügyet bonyolította, hogy az alperesnek korlátozott időtartamra és

bizonyos területekre engedélye volt ezt a védjegyet használni. Clinton elérte, hogy a bíróság ideiglenes intézkedéssel eltiltotta az alperest a védjegy használatától.

L) *Donald Trump* számára Kínában 2017. február 14-én tíz évig tartó harc után lajstromoztak egy TRUMP védjegyet. Ezt megelőzően egy *Dong Wei* nevű vállalkozó birtokolta a védjegyet, és Trump azért harcolt, hogy azt visszaszerezze. Győzelme után számos erkölcsi kérdés merült fel, és sokan megkérdőjelezték, vajon nem csupán hatalma és elnöki tekintélye tette-e lehetővé, hogy birtokolja a kínai védjegyet.

2017. február 23-án demokrata szenátorok tiltakoztak az ellen, hogy Trump vállalata értékes védjegyet fogadott el a kínai kormánytól anélkül, hogy előzőleg ehhez a Kongresszus hozzájárulását kérte volna. *Richard Blumenthal* connecticuti demokrata szenátor a levélírók nevében a következőket írta: „Egy elnöknek nem lehet két gazdája. Ha Ön továbbra is visszautasítja, hogy kongresszusi jóváhagyást kérjen és kapjon, mielőtt kedvezményeket fogad el külföldi kormányoktól, nem leszünk képesek alkotmányos szerepünket szolgálni. Egy ilyen helyzet elfogadhatatlan.” A szenátorok figyelmeztették az elnököt, hogy felelősnek tartják az Egyesült Államok alkotmányára tett esküjéért.

További demokraták 2017. február 24-án levelet küldtek *Rex Tillerson* külügyminiszternek, amelyben felpanaszolják, hogy Trump különleges elbánásban részesült Kína részéről.

Richard Painter, aki *George W. Bush* elnöksége alatt a Fehér Ház etikával foglalkozó főügyvédje volt, a helyzetet „nagyon helytelennek” minősítette. „Mint hogy a külföldi kormányok tudják, hogy Trump komolyan törődik családjá üzleti ügyeivel, meg fogják adni neki, amit akar, és ezért viszonzásul zsozsót várnak majd” – mondta Painter.

A Trump-szervezet fő jogi tanácsadója, *Alan Garten* nem válaszolt azonnal. Korábban azt mondta, hogy Trump védjegytevékenysége Kínában megelőzte elnökké választását. A február 23-i levélre válaszként megjegyezte, hogy vállalatának vezetését Trump gyermekeire és egy végrehajtó csapatra ruházta át, hogy kivonja magát üzleti ügyeiből és védjegyportfóliójából.

Argentína

Az Argentin Szabadalmi Hivatal 2016. október 15-én kiadta az 56/2016 sz. rendeletet, amely lehetővé teszi az argentin szabadalmi bejelentések elővizsgálatának meggyorsítását. A rendelet csak az olyan szabadalmi bejelentésekre érvényes, amelyek érdemi vizsgálatát még nem kérelmezték.

A rendelet felhatalmazza az Argentin Szabadalmi Hivatalt, hogy tekintse az újdonság, a feltalálói tevékenység és az ipari alkalmazhatóság követelményét kielégítettnek, ha egy ekvivalens szabadalmi bejelentésre szabadalmat engedélyeztek érdemi vizsgálat után egy olyan külföldi szabadalmi hivatalban, amely az argentin hivatal által alkalmazotthoz hasonló szabadalmazási követelményeket ír elő. Emellett az argentin bejelentés szabadalmi

igénypontjainak oltalmi köre azonos vagy szűkebb kell legyen, mint az engedélyezett külföldi szabadalom igénypontjaié.

Ilyen esetekben az Argentín Szabadalmi Hivatalnak még azt is meg kell erősítenie, hogy nincs olyan belföldi dokumentum, amely befolyásolja az igénypontok szabadalmazhatóságát, továbbá, hogy az igényelt tárgy az argentin szabadalmi törvény nem zárja ki a szabadalmazhatóságából.

Az elővizsgáló végzésének kiadása – ami rendszerint a vizsgálati kérelem benyújtását követően csak több év múlva történik meg – előtt a bejelentő bármikor kérheti bejelentésének a fenti rendelet alapján történő gyorsított vizsgálatát, ha bejelentése eleget tesz a fenti követelményeknek. Szükség esetén a függő igénypontokat hozzá lehet igazítani az alapul vett külföldi szabadalom igénypontjaihoz.

A gyorsított vizsgálati kérelem benyújtását követően az Argentín Szabadalmi Hivatalnak 6 napon belül döntést kell hoznia. Alternatív esetben a hivatal is felszólíthatja a bejelentőt, hogy igénypontjait 90 napon belül hozza összhangba a megadott ekvivalens külföldi szabadalom igénypontjaival.

A hivatal elutasíthatja a fenti rendelet alapján benyújtott kérelmet megfelelő műszaki és jogi okok, nemzeti védelmi vagy belső biztonsági okok vagy egyéb közérdek esetén.

Brazília

A) 2017. március 16-án *Luiz Otávio Pimentel*, a Brazíliai Szabadalmi és Védjegyhivatal elnöke és *Yoshinori Komiyama*, a Japán Szabadalmi Hivatal elnöke São Paulóban közös nyilatkozatot írt alá a két ország közötti gyorsított szabadalmi vizsgálatra (Patent Prosecution Highway, PPH) vonatkozó program megvalósításáról. A programot 2016. októbertől a brazil hivatal egy munkacsoportja tanulmányozta.

A program 2017. április 1-jén vette kezdetét, két évig fog tartani, és legfeljebb 200 szabadalmi bejelentésre vonatkozik. A brazil hivatal csupán információs technológiára vonatkozó bejelentéseket fogad el. Ezzel szemben Japán nem válogat a bejelentések között.

B) A Brazíliai Szabadalmi és Védjegyhivatal 2017. március 1-jén publikált egy rendeletet a PCT-bejelentések brazil nemzeti szakaszában benyújtandó átruházási iratokról. Az új rendelet törölte a 2016. évi előző rendelet alábbi két pontját, amelyeket a szakemberek erősen kifogásoltak:

1. azt a követelményt, hogy a PCT-ügyek elsőbbségi jogait átruházó iratot a nemzetközi bejelentés benyújtásának időpontjánál korábbra kellett dátumozni;

2. az átruházások rendbetételére engedélyezett 90 napos határidőt, amely nem egyezett a rendeletben rögzített feltételekkel.

Az átruházás egyéb feltételei megmaradtak, de az új rendelet az alábbi két új rendszabályt is tartalmazza:

a) az elsőbbségi jogok átruházását helyettesítheti egy nyilatkozat, amelyet a PCT-bejelentés benyújtásával egyidejűleg kell benyújtani;

b) az elsőbbségi jogok átruházására vonatkozó nyilatkozatot a PCT-bejelentés nemzeti szakaszának megindításától számított 60 napon belül kell benyújtani.

C) A Brazil Szabadalmi és Védjegyhivatal 2016. október 17-én a Design View platform segítségével hozzáférhetővé tette a 2000-tól kezdve benyújtott brazil ipari mintákat.

A Design View központilag hozzáférhető adatbázis, amelyben megismerhetők a részt vevő nemzeti hivatalok lajstromozott mintái. Ez az ötvennél több tagország mintegy 10 millió mintájának részletes megtekintését teszi lehetővé.

Dánia

Dániában bárki megjelölheti magát a saját nevével, tekintet nélkül arra, hogy a név azonos egy létező védjeggyel vagy hasonlít ahhoz, feltéve, hogy az ilyen használat összeegyeztethető a „jó kereskedelmi gyakorlattal”. Ezért elméletben a neveket kereskedelmi használat esetén ugyanolyan módon kezelik, mint a védjegyeket.

A dán eset jog a személynevekkel kapcsolatban az elmúlt tíz év során fejlődött ki. 2008-ban a legfelsőbb bíróság megállapította, hogy *Louise Lego* elnevezheti művészeti galériáját GALLERI LEGO-nak, mert a galériaműködtetést a játékipartól, amelyben a *Lego* tevékenkedett, eltérő iparnak lehetett tekinteni. Ezzel szemben egy 2014. évi másik döntés szerint *Jacob Jensen* nem iktathatta be vezetéknevét vendéglőjének és a tervezett vendéglőláncnak a nevébe, mert a bíróság azon a véleményen volt, hogy ez a név megtévesztően hasonlít a létező JENSENS BØFHUS-ra, amely egy jól ismert grilléteremlánc.

A legfelsőbb bíróság 2016-ban ítéltékett a *Topbrands* dán vállalat és a *Benedikte Utzon* (Utzon) ruhatervező közötti ügyben, amely különbözik az előbbi két ügytől, mert arra vonatkozik, hogy egy egyénnek joga van-e a teljes nevét (és nem csupán a vezetéknevét) használni.

Utzon több éven keresztül saját neve alatt tervezett és árusított ruhákat. Egész üzletét saját nevére alapozta, és egyszer kellően megfizették azért, hogy összes szellemi tulajdon-jogát átruházza a *Benedikte Utzon A/S* (BU) vállalatra. Különböző okok következtében Utzon 2012-ben csődbe ment. A felszámoló felajánlotta a saját (Utzon) nevére vonatkozó védjegy-jogokat, de a hölgy nem rendelkezett kellő anyagiakkal ahhoz, hogy korábbi jogait visszavásárolja.

A *Topbrands* megvásárolta a csőd háttérét képező fő vagyontárgyakat, ideértve a *BENEDIKTE UTZON* védjegy lajstromozatlan jogait, amelyeket ezt követően lajstromoztatott az Európai Unióban. 2012-től kezdve ruhákat árusított *BENEDIKTE UTZON* márkanevvel.

A csődöt követően Utzon elkezdett ismét ruhákat tervezni és árusítani, ekkor azonban *EST 1995 BENEDIKTE UTZON WARDROBE* név alatt. Megalapította a *MY LITTLE CURVY LOVE*

(Az én kis gömbölyded szerelmem) márkanévét is, amelyet a BY BENEDIKTE UTZON címke-név kísért. Emellett különböző szociális médiumokban továbbra is használta saját nevét.

A Topbrands védjegybitorlásért beperelte Utzont.

Az elsőfokú bíróságon a Topbrands nyert, mert a bíróság azon a nézeten volt, hogy Utzon elvesztette a jogát nevének kereskedelmi használatára, és így bitorolta a Topbrands jogait.

A legfelsőbb bíróság fenntartotta ezt a döntést, és azt az összeget is megemelte, amelyet Utzonnak a Topbrands számára kellett fizetnie költségekre és kártérítésként.

Döntésében a bíróság megállapította, hogy a „jó kereskedelmi gyakorlat” kifejezés együtt jár azzal, hogy egy egyén a saját nevét ne használja a kereskedelemben tisztességtelenül, helytelenül vagy ártva a jogtulajdonosoknak. Továbbá a bíróság azt is megállapította, hogy amikor egy személy védjegyként használja a saját nevét, és a védjegyet átruhazza egy harmadik személyre, a jó kereskedelmi gyakorlat elve azt kívánja, hogy ezt követően a nevét ne használja védjegyként olyan árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek hasonlítanak azokhoz, amelyekre a védjegyet lajstromozták.

A bíróság utalt továbbá az előkészítő törvényhozási munkákra, amelyekből következik, hogy ha egy üzlettulajdonos saját nevét olyan módon használja, hogy az a köz számára inkább védjegynek, semmint személynévnek tűnik, és azután a védjegyet a név jövőbeli használatára vonatkozó fenntartások nélkül átruhazza egy harmadik személyre, a jövőben nincs joga saját nevét védjegyként használni olyan árukon vagy szolgáltatásokon, amelyek hasonlítanak a védjegy által fedettekhez. Minthogy Utzon összes szellemi tulajdon-jogát átruházta 2009-ben a BU-ra, ezzel a BENEDIKTE UTZON védjegyet elkülönítette saját személynévétől.

Emellett mindkét bíróság egyetértett abban, hogy a BENEDIKTE UTZON védjegy használata a Topbrands által nem volt félrevezető a fogyasztók számára.

Ez a döntés Utzont eltiltotta attól, hogy teljes nevét használja tervezői munkája kapcsán vagy ruházati cikkek eladásakor, valamint amikor tervezői életéről előadást tart, vagy egy dán tervezőiskolában tanítoként munkájáról beszél.

A döntést követően Utzon megváltoztatta nevét *Dicte Utzon*-ra, és kinyilvánította, hogy fontolóra veszi, ne nyújtson-e be keresetet az Emberi Jogok Európai Bíróságánál, minthogy jelenleg el van tiltva saját születési nevének használatától tervezői munkája során.

Dél-Afrika

A Dél-Afrikai Legfelsőbb Fellebbezési Bíróság a *Merial, Merial Limited és Merial South Africa Ltd* (együtt: Merial) *v. Cipla Vet Ltd*. (Cipla)-ügyben helyt adott a Merial fellebbezésének, és megállapította, hogy a Merial szabadalma érvényes, aminek következtében a Cipla *Fiprotec* terméke, amelynek a hatóanyagát Indiában gyártották és onnan importálták, bitorolta a Merial szabadalmát.

A per tárgyát képező szabadalom háziállatok parazitaellenes kezelésére vonatkozott egy *Frontline* nevű készítménnyel, amely manapság globálisan a legsikeresebb állatgyógyászati termék. Ezt a hosszú ideig ható Merial-oldatkészítményt könnyen és hatékonyan lehet használni kis háziállatok parazitaellenes kezelésére.

A Cipla 2008-ban hozta forgalomba Fiprotec termékét, versenyezve a Merial *Frontline* termékével, de egyúttal bitorolva a Merial szabadalmi jogait. A bíróság megerősítette, hogy egy szabadalom által biztosított kizárólagos jogokat az igénypontok határozzák meg.

A Cipla kezdetben a következő okok alapján támadta a szabadalmat:

- újdonsághiány;
- kézenfekvőség;
- az igényelt találmány hasznosságának és a szabadalmi leírás egyértelműségének hiánya; és
- a kinyilvánítás elégtelen volta.

A bíróság különös súlyt helyezett az egyértelműség hiányát állító alperesi kifogásra, hangsúlyozva egy szabadalmas arra vonatkozó kötelezettségét, hogy szabadalmi igénypontjaiban világosan és pontosan ismertesse a szabadalmaztatni kívánt találmányt.

Szembetűnő volt, hogy a bíróság milyen nagy súlyt helyez a találmány területén jártas szakemberek véleményére. A bíróság egyértelművé tette, hogy a két fél szakértőit az ügy főszereplőinek tekinti. Így a Merial szakértőjét „mély benyomást keltő tanúnak” és a Cipla által benyújtott megsemmisítési kereset ügyében „félelmetes akadálynak” minősítette.

A Cipla látszólag hihető, de végül lényegtelennek bizonyuló elterelő taktikához folyamodott, azt állítva többek között, hogy az ő bitorló Fiprotec terméke szennyezéseket tartalmazott. A bíróság azonban átlátott ezen az elterelő hadműveleten.

A Cipla megpróbálta arról meggyőzni a bíróságot, hogy a szabadalmi leírásban bizonyos szavak az igénypont pontos oltalmi körével kapcsolatban bizonytalanságot idéztek elő. A Cipla alapvetően az általa benyújtott szakvéleményre támaszkodott, amely azt állította, hogy az igényelt parazitaellenes készítmény alkotórészeinek felcserélhetősége zavaró hatást fejt ki, és ennek alapján hangsúlyozta, hogy a szabadalmi igénypont nélkülözi az egyértelműséget. A Cipla a szóbeli tárgyalás utolsó napján benyújtott abszurd példák sorozatára támaszkodva továbbá azzal érvelt, hogy a leírásban az elemek hatása kettős és felcserélhető, és ezért egy szakember képtelen lenne értelmezni az igénypontot. A bíróság azonban ezzel nem értett egyet, és megállapította, hogy az igénypontban felsorolt alkotóelemek kettős funkciója nem befolyásolja a találmány érthetőségét, mert egy szabadalom értelmezése egy olyan értelmezési folyamata, amely meg kívánja érteni a találmányt, és nem egy olyané, amely azt félre akarja érteni, miként ez a Cipla tanújának esetében megfigyelhető volt.

A fentiek alapján a bíróság elrendelte, hogy a Cipla

- szüntesse meg a Fiprotec eladását;
- minden Fiprotec terméket szolgáltatson ki a Merialnak megsemmisítés céljából; és
- fizesse meg a Merial költségeit.

A bíróság a Cipla bitorló magatartása miatt azt is elrendelte, hogy állapítsák meg a Merial által elszenvedett károkat.

Egységes Szabadalmi Bíróság

Az Egységes Szabadalmi Bíróság (Unified Patent Court, UPC) honlapján 2017. június 7-én közlemény jelent meg arról, hogy nem tudják tartani az UPC működésének megkezdésére kitűzött, 2017. decemberi időpontot.

A közlemény szerint a kezdés időpontja „2018 elején” várható.

Európai Szabadalmi Hivatal

Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH, European Patent Office) és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (European Union Intellectual Property Office, EUIPO) 2016. október 25-én egyidejűleg publikálta az Európai Unió teljes területére vonatkozó második tanulmányt arról, hogy a szellemi tulajdon-jogok (intellectual property rights, IPR) hogyan befolyásolják az európai gazdaság területén a GDP-t, a foglalkoztatást, a kereseteket és a kereskedelmet. A tanulmány megerősíti, hogy a szabadalmak, védjegyek, minták és egyéb szellemi tulajdon-jogok gazdasági hasznot jelentenek Európa számára.

A tanulmány szerint az EU teljes gazdasági tevékenységének több mint 42%-a (évenként mintegy 5,7 milliárd EUR) IPR-intenzív iparágakból származik, és az EU-ban a foglalkoztatásnak közel 38%-a (82 millió állás) is olyan iparágakhoz kapcsolódik, amelyek az átlagnál nagyobb mértékben használnak szellemi tulajdon-jogokat. A tanulmány azt is megállapítja, hogy az IPR-intenzív iparágakban az átlagos keresetek 46%-nál nagyobb mértékben magasabbak, mint egyéb ágazatokban.

Az ESZH elnöke, Benoît Battistelli kijelentette: „Közös jelentésünk ismét megerősíti a szabadalmak és egyéb szellemi tulajdon-jogok hasznát az európai gazdaság számára. A megfoghatatlan vagyontárgyak egyre nagyobb mértékben fontosak ma az innovatív vállalatok, különösen a kisvállalatok számára, de ez érvényes a kutatási központok és az egyetemek vonatkozásában is. ... Európának tovább kell bátorítania új technológiák és innovációk fejlesztését és használatát.”

Az EUIPO igazgatója, António Campinos megállapította: „Az üzlet gyorsan változó jellege a 21. században azt bizonyítja, hogy az EU és a globális gazdaság erősen támaszkodik a szellemi tulajdon-jogokra, így a védjegyekre, mintákra, szabadalmakra és egyéb jogokra. ... Ezért ezeket a jogokat hatékonyan kell oltalmazni a bitorlás ellen, hogy segítsünk megőrizni az EU innovatív erejét és növekedését.”

Az Európai Unió Bírósága (Court of Justice of the European Union, CJEU)

Az Európai Unióban a jogalkotás és a bíróságok egyre több figyelmet fordítanak a híres és jól ismert védjegyek harmadik személyek általi kizsákmányolására. A híres és jól ismert védjegyek jogi keretei az Európai Unióban szorosan igazodnak ezen az érzékeny területen a nemzetközi jogi közösség rendelkezéseire; itt főleg a Párizsi Unió Egyezményre és a Kereskedelmi Világszervezet felügyelete alatt működő TRIPS-megállapodásra gondolunk.

A Párizsi Unió Egyezmény 6bis cikke szerint, amely megállapítja, hogy egy védjegy bizonyos áruk vonatkozásában egy területen jól ismert lehet akkor is, ha nincs lajstromozva, egy hasonló árukra vonatkozó hasonló védjegy lajstromozására irányuló kérelmet el kell utasítani, ha bizonyíték van az összetévesztésre, vagy annak valószínűsége áll fenn. Továbbá a TRIPS-megállapodás 16(3) cikke szerint a Párizsi Unió Egyezmény 6bis cikke nem hasonló árukra vagy szolgáltatásokra is vonatkozik, ha

- a későbbi védjegy használata kapcsolatot jelez a jól ismert védjegy tulajdonosával; és
- a jól ismert védjegy tulajdonosának érdekei valószínűleg károsodnak.

Az Európai Unió védjegyrányelvének 5(2) cikke hasonló megfontolásból különleges oltalmat biztosít védjegyek számára hígítás ellen bizonyos feltételek fennállása esetén.

Az első döntés, amelyben az Európai Unió Bírósága ilyen kérdéssel foglalkozik, a *General Motors Corp. (GM) v. Yplon*-ügyben hozott 1997. évi döntés. A GM a hírnév olyan fogalmát határozta meg, amelyet olyan széles körben elfogadtak, hogy azt még 20 évvel később is alkalmazzák. „A bíróság megállapítja, hogy az irányelv 5(2) cikke által biztosított tágabb oltalmat a döntés 20. bekezdésének angol fordításában a 'has a reputation' (hírneve van) szavak fejezik ki.”

A *Davidoff v. Gofkid*-ügyben a CJEU által 2000-ben hozott döntés szélesebb körű érvelést tartalmaz az eltérő árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozó védjegyek tágabb oltalmával kapcsolatban: „Emlékeztetni kell arra, hogy, eltérően az irányelv 5(1) cikkétől, az 5(2) cikk nem kívánja a tagországoktól, hogy nemzeti törvényükben oltalmat biztosítsanak arra, amire ez a cikk vonatkozik; csupán megengedi a tagországoknak, hogy ilyen oltalmat biztosítsanak. Ha egy tagállam él ezzel a jogával, a hírnévvel rendelkező védjegyek az irányelvnek mind az 5(1) cikke, mind az 5(2) cikke alapján részesülnek ilyen oltalomban. Az irányelv 5(2) cikke megengedi, hogy erősebb oltalmat adjanak a hírnévvel rendelkező védjegyeknek, mint amilyen oltalmat az 5(1) cikk ad. Az oltalom erősebb azon áruk és szolgáltatások esetén, amelyekre vonatkozik, amennyiben a tulajdonos meggátolhatja olyan jelzés alkalmazását, amely azonos vagy hasonló az ő védjegyével, ill. védjegyéhez olyan áruk és szolgáltatások vonatkozásában, amelyek nem hasonlítanak azokhoz, amelyekre a védjegy lajstromozva van, vagyis olyan helyzetekben, amikor az 5(1) cikk nem biztosít oltalmat, minthogy ez a rendelkezés csupán akkor alkalmazható, amikor az áruk vagy szolgáltatások azonosak vagy hasonlók.”

A fenti két döntés egy jobb megközelítés kezdetét jelentheti az Európai Unióban.

Az Európai Unió Törvényszéke (EU General Court, GC)

Az Európai Unió Törvényszéke 2017. február 28-i döntésével fenntartotta az EUIPO döntését, amely elutasított egy felszólalást a CHOCOLOVE-ügyben (az ábrás védjegyet lásd alább:), ahol a felszólalást a korábbi CHOCOLATE, CSOKICSÓ szóvédjegyekre és a CHOCOLATE BROWN ábrás védjegyre alapozták.

Az EUIPO fellebbezési osztálya kezdetben elutasította a CHOCOLOVE védjegy lajstromozására irányuló bejelentést az alábbi megjelölt áruk és szolgáltatások egy részével kapcsolatban: szoláriumok orvosi célokra a 10. áruosztályban; szoláriumkészülékek (kvarclámpák), barnítóágyak, napágyak, orvosi készülékektől eltérő szoláriumok a 11. áruosztályban; és szoláriumszolgáltatások, napozóágyak a 44. áruosztályban.

A fellebbezési tanács azonban megsemmisítette ezt a döntést, megállapítva, hogy a 10. és a 11. áruosztály vásárlóinak a figyelme átlagosan magas, mert a barnítókészülékek sajátos áruk, amelyek viszonylag költségesek, és azokat rendszerint szakemberek vagy igen figyelmes végfogyasztók vásárolják. Ami a 44. áruosztály szolgáltatásait illeti, azokat főleg nem szakemberek veszik igénybe, akik a szolgáltatás minőségét, biztonságát, kényelmét és árát tekintik elsősorban fontosnak, és ennek megfelelően figyelmük szintje szokásos.

Ezek alapján a tanács megállapította, hogy a 10. és a 11. áruosztály áruai azonosak, viszont csak távoli mértékű hasonlóság állapítható meg a 11. áruosztály áruira vonatkozó CHOCOLATE szóvédjegy és a bejelentő védjegye által fedett 44. áruosztály szolgáltatásai között. A korábbi CHOCOLATE szóvédjegy és a bejelentett CHOCOLOVE ábrás védjegy összehasonlításakor csekély mértékű vizuális és hangzasi hasonlóságot állapított meg fogalmi hasonlóság mellett. Összességükben a védjegyek csekély mértékben voltak hasonlóak.

A tanács véleménye szerint nem állt fenn összetévesztés valószínűsége. A védjegyek közötti hasonlóság mértéke nem volt elegendő a különbségek ellensúlyozására. A lajstromoztatni kívánt védjegy nem bírt uralkodó elemmel. A felszólaló azt sem bizonyította, hogy a korábbi európai uniós védjegy híres lett volna. Ezért a tanács elutasította a felszólalást.

Ezután a felszólaló a GC-nél nyújtott be fellebbezést, amelyben megállapította, hogy helytelen volt az a megállapítás, hogy a 11. és a 44. áruosztály áruai/szolgáltatásai vonatkozásában az érintett vásárlóközönség figyelme magas szintű. Azzal érvelt, hogy ezek az áruk és szolgáltatások egyaránt megcélozták a szakembereket és a végfogyasztókat, és tekintetbe véve a lámpák nem költséges voltát, a figyelem szintjét inkább átlagosnak, semmint magasnak kell ítélni.

A GC azonban elutasította ezt az érvet, és egyetértett a fellebbezési tanáccsal. A 11. áruosztály áruai főleg szakembereket céloztak meg. Az áruk sajátosak és viszonylag költségesek

voltak. A vonatkozó vásárlók ezeket az árukat csak időszakonként vagy kivételesen vásárolták.

A felszólaló azzal érvelt, hogy a tanács azon megállapítása, amely szerint a 44. áruosztály szolgáltatásai csupán távolról hasonlítottak a korábbi CHOCOLATE szóvédjegy által fedett árukhoz, helytelen volt. Szerinte a tanács nem vette figyelembe azt a tényt, hogy az árukat egyaránt szánták végfogyasztóknak és szakembereknek. Azzal is érvelt, hogy az elosztási csatornák átlapoltak egymással, és hogy az áruk és a szolgáltatások versenyben álltak egymással, és kiegészítették egymást, amennyiben azonos célt szolgáltak.

A GC nem értett egyet a felszólalónak ezekkel az állításaival. Megállapította, hogy itt két különböző vásárlóközönségről van szó: a 11. áruosztály áruinak szakember vásárlóiról és a 44. áruosztály szolgáltatóinak fogyasztóiról. Így az áruk és a szolgáltatások csupán távoli hasonlóságot mutattak. A GC azt is megállapította, hogy nem volt közeli kapcsolat a 44. áruosztály szolgáltatásai és a 11. áruosztály áruai között, aminek következtében az áruk nem egészítették ki egymást. Az a tény, hogy az áruk és szolgáltatások kivételesen ugyanazokat az elosztási csatornákat vehetik igénybe, nem tekinthető döntő tényezőnek az áruk és a szolgáltatások hasonlóságának meghatározásakor. Azzal az érveléssel kapcsolatban, hogy az áruk és a szolgáltatások versenyeztek egymással, a GC megállapította, hogy a versengési viszony nem volt kézenfekvő, mert az áruk és a szolgáltatások közvetlenül nem cserélhetők fel egymással.

A felszólaló azzal érvelt továbbá, hogy védjegyei nagyfokú bennük rejlő megkülönböztetőképeséggel, valamint a használat következtében fokozott megkülönböztetőképeséggel rendelkeztek. A fellebbezési tanács azonban korábban már elutasította ezeket az érveket, mert a felszólaló által bemutatott bizonyítékok nem voltak angol nyelvűek, jóllehet az eljárás angol nyelven folyt.

A GC is megállapította, hogy a tanács helyesen utasította el ezt az érvet, mert nem fordították le az eljárás nyelvére. Még ha egyes dokumentumok tartalmaztak is ábrákat és képeket, azokat nem lehetett a felszólaló állításainak igazolásaként érteni.

Végül a felszólaló előadta, hogy korábbi védjegyei védjegycsaládot alkotnak, amely közösen a csokoládéval van összefüggésben. Ezt az érvet a GC nem fogadta el, rámutatva, hogy a védjegycsaládra való hivatkozás érvényesítéséhez arra lenne szükség, hogy a korábbi védjegyek közül valamennyi jelen legyen a piacon. A felszólaló azonban elmulasztotta bizonyítani, hogy a védjegycsaládnak elegendő számú tagja állt használatban, ami jelentős mértékben csökkenti ennek az érveknek a jelentőségét.

Figyelembe véve a védjegyek közötti hasonlóság csekély mértékét, a 44. áruosztály szolgáltatásai és a korábbi védjegy által fedett áruk távoli hasonlóságát és a vonatkozó közönség magas szintű figyelmét, nem forgott fenn összetévesztés valószínűsége.

A fentiek alapján a GC elutasította mind a fellebbezést, mind a felszólalást.

Észtország

2016. október 5-én az Európai Unió Bírósága döntést hozott az *F. Hoffman-La Roche AG (Roche) v. Accord Healthcare OÜ* (Accord)-ügyben. Ez a döntés megerősítette a kiegészítő oltalmi tanúsítványok (supplementary protection certificate, SPC) oltalmi idejének számítási módszerét. Ezzel egyidejűleg fenntartotta a Tallini Fellebbezési Bíróság döntését, és iránymutatást adott arra vonatkozólag, hogy az Accord hogyan hozhatja forgalomba *capecitabine* termékét Észtországban.

Az ügy 2014 decemberében indult azt követően, hogy az Észt Szociálügyi Minisztérium jóváhagyta a *capecitabine* felvételét a gyógyászati termékek listájára. A Roche azt állította, hogy a *capecitabine* SPC-je 2016 júniusában fog lejárni. A Harjui Kerületi Bíróság 2014. december 15-i döntése az Accorddal szemben a Roche-nak adott igazat. Ezt a döntést megváltoztatta a Tallinni Fellebbezési Bíróság, ami ellen a Roche a legfelsőbb bíróságnál nyújtott be fellebbezést. Az az ügyet tisztázás céljából a CJEU-nak küldte meg.

Az SPC-rendelet az eredeti gyógyszerek előállítói számára meghosszabbított oltalmi időt engedélyez annak ellentételezéseként, hogy késve kapnak forgalmazási engedélyt (marketing authorization, MA). Amikor egy eredeti készítményeket gyártó vállalatnak szabadalma és SPC-je is van, az oltalmi idő felső határát az Európai Unióban az első MA megadásának időpontjától 15 évben szabják meg.

Ilyen alapon a CJEU megerősítette a korábbi esetjogot (*Merck Canada v. Accord Healthcare*, 2013), amely szerint a szabadalmat és SPC-t is birtokló vállalat nem élvezhet 15 évnél hosszabb kizárólagosságot az első MA engedélyezésének időpontjától számítva. A korábbi esetjogot (*AstraZeneca AB v. Comptroller General of Patents, Designs and Trade Marks*, 2012) követve a CJEU azt is megerősítette, hogy a Svájci Államszövetség által engedélyezett MA-k „első MA-t” képeznek az SPC-rendelet szempontjából. Bár Svájc nem tagja az EU-nak, a svájci MA-kat önműködően elismeri a Liechtensteini Fejedelemség, amely tagja az EU-nak.

Az SPC-k oltalmi idejével kapcsolatban a CJEU azt vizsgálta, hogy az SPC-rendelet célja-e az „első MA” az EU bármely tagállamában engedélyezett első MA legyen-e, vagy pedig a később csatlakozó országokban különleges szabályok legyenek-e érvényesek úgy, hogy az SPC oltalmi idejét az ebben a csatlakozó országban először engedélyezett MA alapján kelljen számítani. A vizsgált ügyben a kérdés azért merült fel, mert az első MA-t az Európai Unióban *capecitabine*-ra 1998-ban Svájcban engedélyezték. Azonban Észtország szintén engedélyezett SPC-t *capecitabine*-ra 2001-ben, mielőtt 2004-ben tagja lett az EU-nak.

A fentiek alapján a CJEU-nak azt a kérdést kellett eldöntenie, hogy Észtországban 1998-tól vagy 2001-től kell-e számítani a leghosszabb oltalmi időt. A CJEU azon a véleményen volt, hogy az SPC-rendelet 21. cikkében foglalt átmeneti rendelkezések egyértelmű választ adnak a kérdésre, miszerint a meghosszabbított oltalmi idő az összes tagországban azonos

időben jár le (és ezzel megmarad az áruk szabad mozgása), vagyis az „első MA-t” első MA-ként kell értelmezni *bármelyik* tagországban.

Végül a CJEU azzal a kérdéssel is foglalkozott, hogy a közösségi jogalkotásban érvényes lehet-e a visszamenőleges hatályú jogalkotás (ebben az esetben az SPC oltalmi idejének újraszámítása). Minthogy egy SPC csupán az alapszabadalom lejárta után bír hatállyal, és a vizsgált esetben csupán azt követően, hogy Észtország már csatlakozott az EU-hoz, a CJEU azt állapította meg, hogy valójában nem volt visszamenőleges hatály. Mindenesetre az SPC-rendelet átmeneti rendelkezését egyaránt elfogadta a csatlakozó ország és a Közösség, és a CJEU-nak nincs joghatósága arra, hogy véleményt nyilvánítson az ilyen megállapodások törvényességéről.

Finnország

A) A finn *Nokia* cég 2016 végén 32 szabadalma alapján 11 országban 40 pert indított. A Nokia 1998-tól 2011-ig a világ legnagyobb okostelefon-gyártója volt, majd a *Microsoft*tal társult, és használni kezdte a balsorsú Windows mobiloperációs rendszert. Úgy tűnik, hogy most megpróbálja visszanyerni korábbi hírnevét az Apple ellen indított perekkel, amelyeket szabadalmainak az iPhone-rendszer általi bitorlása miatt kezdeményezett.

Konkréten a Nokia szabadalmi okostelefonok kiviteli alakjára, felhasználói interfészre, szoftverre, antennára, csipzettekre és videokódolásra vonatkoznak. A pereket a Nokia az Amerikai Egyesült Államokban, az Egyesült Királyságban, Finnországban, Franciaországban, Hollandiában, Hongkongban, Japánban, Németországban, Olaszországban, Spanyolországban és Svédországban indította.

Egy ügyben a legtöbb, 18 szabadalmat a Texasi Kerületi Bíróságnál indított perben nevezte meg a Nokia. A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság (International Trade Commission) székhelyén, az Egyesült Államokban is indított pert.

A Nokia az Apple-lel már a korábbi években is ütközésbe került okostelefon-szabadalmakkal kapcsolatban, bár 2011-ben az Apple használati engedélyt kapott bizonyos Nokia-szabadalmak alkalmazására iPhone-készülékekben. A Nokia szerint az Apple még mindig használ a Nokia által feltalált technológiákat, de nem volt hajlandó több licencmegállapodást kötni a Nokiával, és ezért indult meg a nemzetközi jogi küzdelem.

Ilkka Rahmasto, a Nokia szabadalmi osztályának vezetője egy nyilatkozatában kifejtette, hogy a Nokia folytonos kutatási és fejlesztési beruházásaival a mai mobilkészülékekben használt számos alapvető technológiát dolgozott ki vagy járult hozzá azok kifejlesztéséhez. „Több éven keresztül folytattunk tárgyalásokat és próbáltunk megegyezni az Apple-lel e szabadalmaink használatáról, de ezek a tárgyalások eredménytelenek maradtak. Most ezért indítottunk pereket jogaink megvédése érdekében” – nyilatkozta.

B) Egy 2016. novemberi döntésében a Finn Piaci Bíróság megállapította, hogy az ábrás BMW európai uniós védjegy és a ROLLS ROYCE európai uniós védjegy egy gépkocsijavító

vállalat weboldalán olyan benyomást kelthet, hogy üzleti kapcsolat áll fenn a gépkocsijavító vállalat, valamint a felperes *Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft* (BMW) és a *Rolls Royce Motor Cars Limited* (Rolls Royce) között, vagy hogy a gépkocsijavító vállalat a felperes vállalatok elosztási láncához tartozik. Így mind a finn, mind az európai védjegy jog szerint a védjegyek használata a weboldalon bitorolta a felperesek védjegyjogait.

A kérdéses gépkocsijavító vállalat egy kis javítóüzem volt. A BMW és a ROLLS ROYCE ábrás védjegyet megközelítőleg 3 hónapon keresztül tüntette fel a weboldalán, mielőtt a felperesek kérték a védjegyek eltávolítását. A gépkocsijavító vállalat eltávolította a védjegyeket, de nem ismerte el, hogy bitorolta a védjegyeket, nem erősítette meg, hogy a jövőben tartózkodni fog a bitorlástól, és az 500 EUR kártérítést sem volt hajlandó megfizetni. Ezért a bíróság pótlólag elrendelte, hogy a gépkocsijavító vállalat ne ismétlje meg a bitorlást, és észszerű kártérítést fizessen a felperesek védjegyeinek három hónapon át történő használatáért.

Hollandia

Egy a belga határ közelében „The Halve Maan” (a félhold) néven működő holland sörfőzde megváltoztatta a nevét, mert a belga Bruges-ben egy másik sörfőzde hasonló névvel üzemelt. A Bruges-i belga üzem egyre több zavart észlelt a szállításokban: nem neki szánt leveleket kapott, sőt az is előfordult, hogy turistabuszok a holland sörfőzde helyett nála álltak meg. A közös néven kívül a két sörfőzde semmilyen egyéb kapcsolatban nem állt egymással.

A helyzet gondos mérlegelése és a belga sörfőzdével folytatott számos megbeszélés után a holland sörfőzde úgy döntött, hogy „Brewery Vermeersen”-re változtatja nevét. Abban is megállapodtak, hogy a névváltoztatással kapcsolatos költségeket megfizetik egymással. Ez a védjegyviták megoldásának egy rendkívül kifinomult módja.

India

A) A *Nitto Denko v. Union of India and Others*-ügyben a felperes azt kérte a Delhi Felsőbíróságtól (Delhi High Court, DHC), hogy utasítsa az Indiai Szabadalmi Hivatalt a szabadalmi bejelentések vizsgálatának és a szabadalmak engedélyezésének időtartamával kapcsolatos, a 2003. évi szabadalmi végrehajtási utasításban foglalt szabály betartására.

A DHC átiratára a szabadalmi hatóságok azt válaszolták, hogy a vizsgálatlan szabadalmak nagy száma (ez 2016 márciusában 237 000 volt) az elővizsgálók nem kielégítő számának tulajdonítható. Az elővizsgálók száma 2016 végén 130 volt, akiknek egy évben 43 000 szabadalmi bejelentést kellett vizsgálniuk. Ez a csekély erőforrás eredményezte a szabadalmi bejelentések vizsgálatában észlelt késedelmet és a vizsgálatlan bejelentések számának nagyfokú növekedését.

A DHC végzésben utasította a hivatalt olyan eskü alatti nyilatkozat benyújtására, amelyben ismerteti a hivatal jelenlegi helyzetét, és az évenként vizsgálatlanul maradt szabadalmi

bejelentések számát. A végzés alapján az indiai kormány 49 226 400 USD-t bocsátott a hivatal rendelkezésére abból a célból, hogy új elővizsgálókat vegyen fel.

Ezzel az intézkedéssel a kormánynak az a célja, hogy 2018 márciusáig a jelenlegi 5-7 évről 18 hónapra csökkentse a szabadalmi bejelentések első vizsgálatának megkezdéséig eltelt időt. Az Indiai Szabadalmi Hivatal 458 új elővizsgálót vett fel, akik közül 396 betanítás után, 2017 elején megkezdte a munkát. Emellett 263 elővizsgálót szerződéses alapon vettek fel, és további 100 elővizsgálót védjegybejelentések vizsgálatára jelöltek ki.

B) A *G. Srinivasan* (Srinivasan) *v. Voltamp Transformers Limited and Ors.* (Voltamp)-ügyben a Madrasi Felsőbíróság (Madras High Court, MHC) 2017. február 14-én elutasította a felperes keresetét, amelyben azt állította, hogy az alperes bitorolja az ő minitranszformátorra vonatkozó szabadalmát, mert a felperes Srinivasan mérnök nem tudta szakértővel bizonyítani keresetének megalapozottságát, sem pedig a hasonlóságot a felek termékei között.

A felperes transzformátora kisebb az ismerteknél, ezért könnyebben alkalmazható, és csökkenti az energiaveszteséget. Állítása szerint találmányára Indiában szabadalmi oltalmat kapott.

Miután a felperes beperelte szabadalombitorlásért, az alperes Voltamp ellenkeresetében a következőket állította.

1. A felperes szabadalmi bejelentésében ismertetett megoldás az indiai szabadalmi törvény értelmében nem tekinthető találmánynak.
2. A szabadalmi bejelentés leírása nem nyilvánítja ki a találmányban használt biológiai anyagok földrajzi forrását.
3. A szabadalmas az elmúlt tíz évben kereskedelmileg nem vette gyakorlatba találmányát.

Az alperes azt is állította ellenkeresetében, hogy a felperes 2012-ben nyújtotta be keresetét, amikor szabadalma nem volt érvényes, mert találmányára 2012-ig nem engedélyeztek szabadalmat.

Az alperes bizonyította továbbá az MHC-nek, hogy a felperes transzformátorához hasonló eszközöket a világ számos részén használtak, és az Egyesült Államokban szabadalmaztattak is. Emellett hasonló transzformátorokat az ország más részeiben már nyilvánosan gyakorlatba vettek; ezért a felperes nem igényelhet kizárólagos jogot az említett transzformátorra. A felperes csupán szabadalmazott találmánya diagramjait mutatta be, hogy igazolja a hasonlóságot találmánya és az alperes által használt technológia között.

Az MHC megfelelő bizonyítás hiányában elutasította a felperes bitorlási keresetét, és helyt adva az alperes ellenkérelmének, megvonta a felperes szabadalmát.

C) Indiában 2017. március 6-án a 2002. évi védjegyszabályok helyébe újak léptek. Az alábbiakban a fontosabb változásokat foglaljuk össze.

- A bejelentési és a megújítási illeték 100%-kal nőtt, azonban a kisvállalatok és a leányvállalatok a bejelentési illeték fizetése terén 50%-os kedvezményben részesülhetnek.
- Az elektronikus úton benyújtott bejelentések esetében a díjak 10%-kal csökkennek a papíralakban benyújtott bejelentések díjához viszonyítva.

- Korábban ha egy áruosztály megjelölése meghaladta az 500 karaktert, az első 500 karakteren felül minden egyes karakterért külön terjedelemdíjat kellett fizetni. Az új szabályok eltörölték ezt a díjat.
- A régi szabályok szerint 74 különböző űrlapot kellett használni a védjegyek életciklusa során elvégzendő különböző műveletekhez. Az új szabályok az űrlapok számát 8-ra csökkentették.
- Ha egy védjegyet a bejelentés előtt már használtak, a bejelentőnek eskü alatti nyilatkozatban kell bizonyítania a használatot ezt alátámasztó dokumentumokkal együtt.
- Korábban csak a védjegyek gyorsított vizsgálatát lehetett kérni. Az új szabályok lehetővé teszik a vizsgálat és a lajstromozás közötti valamennyi művelet – így például a felszólalás – gyorsított intézését is.
- Egy védjegytulajdonos megfelelő űrlapon kérheti védjegyének jól ismert védjegyként való megjelölését. A megfelelő díj 1500 USD. A lajstromozónak a jól ismertség meghatározása előtt 30 napos határidőt kell kitűznie, amely alatt harmadik felek felszólalhatnak a jól ismert státusz elismerése ellen.
- Az új szabályok lehetővé teszik a hangvédjegyek lajstromozását. Ilyen esetekben a hang reprodukálását mp3 formátumban kell benyújtani olyan médiumon, amely egyértelmű és jól hallható visszajátszást tesz lehetővé. A hangvédjegy hossza nem haladhatja meg a 30 másodpercet. A hangvédjegyet grafikusán is kell ábrázolni.
- Felszólalás esetén „a felszólalást alátámasztó bizonyíték benyújtására” az új szabályok két hónapot engedélyeznek. Választ egy hónapon belül kell benyújtani. Ezek a határidők nem hosszabbíthatók meg. Ha a felszólaló nem tartja be a két hónapos határidőt, a bejelentést ejtettnek tekintik. A szigorú határidőkkel a lajstromozási eljárást kívánják meggyorsítani.
- Egy védjegy megújítását a védjegy lejártának határideje előtt egy éven belül lehet kérni. Erre korábban csak a lejárt előtti hat hónapon belül volt lehetőség.
- A szóbeli tárgyalások lefolytatására lehetővé tették a videokonferenciát vagy egyéb audiovizuális kommunikációs eszközök használatát.

Indonézia

Az indonéz parlament 2016. október 27-én jóváhagyta az indonéz védjegy törvény módosításait. A módosított védjegy törvény 2016. november 26-án lépett hatályba.

Az új törvény szerint a védjegybejelentéseket kezdeti alaki vizsgálat után publikálják. A két hónapig tartó publikációs időtartam alatt fel lehet szólni. Ezzel a változtatással csökkenteni kívánják az elővizsgálók terhét, mert így lehetővé teszik, hogy a megtévesztően hasonló védjegyekkel és a megkülönböztetőképességgel kapcsolatos vizsgálatnál egyidejűleg vizsgálhassák a felszólalásokat is. Korábban a védjegybejelentéseket az érdemi vizsgálat után publikálták, és a felszólalásokat külön kellett vizsgálni.

Az érdemi vizsgálat alatt az elővizsgálók kötelesek elutasítani a rosszhiszemű vagy a megtevésztően hasonló bejelentéseket.

Annak következtében, hogy a bejelentéseket az érdemi vizsgálat előtt publikálják, az elővizsgálóknak nem kell a védjegyek újbóli vizsgálatával időt pazarolniuk, ha felszólalást nyújtanak be.

Japán

A) A Japán Szabadalmi Hivatal 2016. július 1-jén a szabadalomengedélyezést megkönnyítő együttműködést kötött Kambodzsa Ipari Minisztériumával.

A Japán Szabadalmi Hivatal 2016. november 1-jén hasonló megállapodást kötött Laosz Szellemi Tulajdoni Minisztériumával.

Ezek a megállapodások lehetővé teszik azok számára, akik szabadalmat kaptak japán bejelentéseik alapján, hogy ezt a kedvező eredményt felhasználják gyorsított vizsgálat kérelmezésére Laoszban és Kambodzsában. Ez a két ország ugyanis jelenleg nem rendelkezik érdemi szabadalmi vizsgálat lefolytatásához szükséges lehetőségekkel.

A fenti programban való részvételhez az szükséges, hogy a laoszi/kambodzsai bejelentés és a megfelelő japán bejelentés azonos elsőbbségű legyen, továbbá be kell nyújtani a japán hivatal által kiadott szabadalmi bizonylatot, és a laoszi/kambodzsai bejelentés igénypontjait úgy kell módosítani, hogy legalább egy igénypont megegyezzen az engedélyezett japán bejelentés legalább egy igénypontjával.

B) A felperes egy részvénytársaság, amely egészségügyi berendezéseket és szépségápolási termékeket gyárt, árusít, importál és exportál. Az alperes hasonló készülékeket és termékeket gyártó, raktározó, árusító és bérbe adó részvénytársaság. A felperesnek volt egy „Arckezelő készülék” című, 4 277 306 sz. szabadalma, és azt állította, hogy az alperes által gyártott és árusított termék az általa védett találmány oltalmi körébe esik; ezért bitorlásért beperelte az alperest, és kártérítés fizetését kérte.

A Tokiói Kerületi Bíróság elutasította a felperes keresetét, megállapítva, hogy az alperes termékét nem lehet olyannak tekinteni, amely az említett találmány ekvivalenseként a szabadalom első igénypontjában meghatározott találmány oltalmi körébe esne. A bíróság csupán azt vizsgálta, hogy az alperes terméke kielégíti-e az ekvivalencián negyedik követelményét, és csak annyit állapított meg, hogy szakember könnyen eljuthatott a felperes termékéhez, egy vizsgálatlan szabadalmi bejelentés szerinti találmányt (1. sz. dokumentum) alkalmazva összehasonlításként abban az időben, amikor a szabadalom alapját képező bejelentést benyújtották.

A felperes a Tokiói Kerületi Bíróság döntése ellen a Szellemitulajdon-védelmi Felsőbíróságnál nyújtott be fellebbezést, azt állítva, hogy az elsőfokú bíróság hibát követett el, amikor meghatározta a különbségeket az ő terméke és az 1. sz. dokumentum szerinti találmány között.

A bíróság elutasította a fellebbezést.

A felperes állítása szerint az alperes terméke és az 1. sz. dokumentum szerinti találmány közötti különbség abban a tényben rejlik, hogy „az alperes terméke egy arcmasszírozó készülék, amely széndioxidot tartalmazó arcvizet hoz létre olyan módon, hogy arcvizet kever össze készülékének szórófejéből felszabadított széndioxiddal, és ezt a keveréket permetezi az arcra, míg az 1. sz. dokumentum szerinti találmány egy kozmetikai permetet készítő készülék, amelyet azzal az egyetlen céllal készítettek, hogy kozmetikumot permetezzenek egy permetezőfejből”.

Meg kell azonban állapítani, hogy mivel széndioxidot használnak arcvíz permetezésére, kézenfekvő, hogy széndioxidot kevernek az arcvízzel, és hogy széndioxidot tartalmazó arcvizet permeteznek az arcra. Ezért, még ha az 1. sz. dokumentum nem tartalmaz is tájékoztatást a széndioxid hatásáról, a dokumentum úgy tekinthető, hogy szerkezetét „olyan arcmasszírozó készülékként nyilvánította ki, amely arra van tervezve, hogy széndioxidot tartalmazó arcvizet állítson elő arcvíznek széndioxiddal való keverésével és az arcra permetezésével”. Minthogy az 1. dokumentum szerinti találmányt nem lehet csupán permetező-készüléknek tekinteni, a felperes által fentebb említetteket nem lehet az 1. sz. dokumentum szerinti találmány és az alperes terméke közötti különbséget igazolóként tekinteni.

Továbbá az alperes azt állította, hogy az 1. sz. dokumentum szerinti találmány egy kozmetikumpermetező készülék, amely arra van szánva, hogy sminket vigyen fel színészekre és modellekre, és minthogy a permetezett anyagok legnagyobb része színezék a smink kialakításához, legalább annyi kijelenthető, hogy a permetanyagok nem korlátozódnak „arcvízre”.

Itt azonban az arcvíz az alapkozmetikumok egy típusának tekinthető. Egy példában az arcvizet az alapkozmetikumokhoz tartozónak tekintik. Továbbá észszerű úgy értelmezni, hogy a „kozmetikumok” kifejezést olyan fogalomként használják, amely magában foglalja mind az „alapkozmetikumokat”, mind a „sminkkozmetikumokat”. Így, minthogy az 1. sz. dokumentum szerinti „alapkozmetikumok” magukban foglalják az „arcvizet”, az alperes állítása megalapozatlan.

Ezért észszerű volt az alsófokú bíróság határozata, amely szerint az alperes termékét nem lehet a szabadalmazott találmány ekvivalensének tekinteni. Ennek alapján a felsőbíróság 2016. szeptember 28-i döntése elutasította a felperes keresetét.

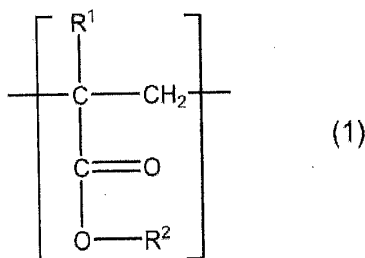
C) A vizsgált ügyben a felperes „Kenőolaj-kompozíció” címmel nyújtott be szabadalmi bejelentést a Japán Szabadalmi Hivatalnál; a bejelentést 2009. június 4-én publikálták. A felperes 2013. december 16-án elutasító végzést kapott az elővizsgálótól. Ezért az ügyben tárgyalás kitűzését kérte, és módosította a bejelentését. A hivatal azonban 2015. december 28-án arról értesítette, hogy kérelme elfogadhatatlan. Mind az elővizsgáló elutasító döntése, mind a hivatali döntés arra hivatkozott, hogy a felperes nem teljesítette a megvalósíthatóság követelményét. Más szavakkal, a hivatal megállapította, hogy egy szakembernek túl sok időbe és próbálkozásba kerülne eljutni addig, hogy a bejelentésben igényelt találmány szerinti

viszkózitásindex-javítót megkapja. Ezután a felperes a Szellemtulajdon-védelmi Felsőbíró-ságnál indított keresetet a hivatal döntésének megváltoztatása iránt.

A) A felperes bejelentésének módosításakor a következő igénypontot nyújtotta be:

„Kenőolaj-kompozíció, amelynek ... egy kenő bázisolaja... és egy poli(met)akrilát-alapú viszkózitásindex-javítója van, amelynek M1/M2 hányadosa legalább 0,20 és legfeljebb 3,0, ... a kémiai eltolódások közötti csúcsok teljes területe pedig 64-66 ppm, M2 a ¹³C-NMR-rel kapott spektrumban.”

B) A leírásban az alábbi (1) képletben meghatározott kémiai vegyület kívánatos poli(met)akrilát-alapú viszkózitás-index-javítóként említik:

ahol R1 jelentése hidrogén vagy metilcsoport és R2 jelentése C16 vagy hosszabb, egyenes vagy elágazó láncú szénhidrogén, vagy egy oxigént és/vagy nitrogént tartalmazó, C16 vagy hosszabb, egyenes vagy elágazó láncú szerves csoport.

C) A bejelentés leírásában az a megállapítás található, hogy Δ-1, amely poli(met)-akrilát-alapú viszkózitásindex-javító, a következő jellemzőkkel rendelkezik:

„A-1-1: polimetakrilát (M1 = 0,60, M2 = 0,95, M1/M2 = 0,64 ...”.

A bíróság a következő okok alapján 2016. szeptember 28-i döntésével elutasította a felperes keresetét.

Először a következő tényeket állapította meg:

(A) A bejelentéshez csatolt leírás példánknál csupán A-1-et mutatja be mint azonosítható viszkózitásindex-javítót. A leírás nem nyújt tájékoztatást A-1 sajátos vegyi szerkezetéről, előállítási módjáról, terméknevről, márkanevről stb.

(B) Az egyetlen viszkózitásindex-javító, amelynek szerkezete a leírásban meg van adva, az (1) képletű kívánatos vegyület. Fel lehet tételezni azonban, hogy rendkívül nagy számú ilyen viszkózitásindex-javító létezik.

(C) A viszkózitásindex-javító azonosításához szükséges paraméterként a leírás a ¹³C-NMR-méréssel kapott M1-et és M2-t, valamint azok arányát adja meg.

A ¹³C-NMR-mérés azonban nem alkalmas a molekulaszervezet azonnali azonosítására, mert egy molekulaszervezet kémiai eltolódásának mértéke túlságosan tág ahhoz, hogy a molekulaszervezetet azonosítani lehessen.

A leírás nem ad meg sajátos kulcsokat ahhoz, hogy ellenőrizni lehessen az M1 és M2 csúcsok területének az arányát.

- (D) A leírás nem szolgáltat semmiféle tájékoztatást a fentebb említett viszkozitás-arány vagy -index és a viszkozitásindex-javító kémiai szerkezete közötti összefüggésről. Ilyen összefüggést szakember nem tud megállapítani általános szakmai tudása alapján.
- (E) Az általános műszaki tudáshoz tartozik egy viszkozitásindex-javító előállítás (i) olyan poli(met)akrilát viszkozitásindex-javító használatával, amelynek egyenes vagy elágazó szénhidrogén-csoport oldalláncai vannak, és (ii) egy β -elágazó szerkezetű monomer és egy egyenes láncú monomer kopolimerizálásával is.

A fentiek alapján a szakembernek, aki a bejelentésben igényelt találmány szerinti viszkozitásindex-javítót meg akarja kapni, meg kell ismételnie az eljárást, vagyis elő kell állítania egy viszkozitásindex-javítót egy olyan keverék kopolimerizálásával, amely egy β -elágazó szerkezetű monomert és egy egyenes láncú monomert tartalmaz, végre kell hajtania egy ¹³C-NMR-mérést, és ellenőriznie kell az M1/M2 arányt nagyszámú viszkozitásindex-javítóval kapcsolatban.

Ez azt jelenti, hogy egy olyan szakembernek, aki elő akarja állítani a találmány szerinti viszkozitásindex-javítót, túlságosan sok próbálkozást kell végeznie.

Ilyen alapon a leírás nem szolgáltat egy szakember számára egyértelmű és elegendő tájékoztatást ahhoz, hogy a találmányt gyakorlatba vegye. Ezért a Japán Szabadalmi Hivatal által adott végzés nem hibás, és a végzés megváltoztatására irányuló kérelem megalapozatlan.

C) Az *Isehan Co., Ltd.* (Isehan) a tulajdonosa a 650 400 lajstromszámú japán védjegynek (a „védjegy”). A védjegy lajstromozási kérelmét 1963. május 24-én nyújtották be a Japán Védjegy hivatalnál a 4. áruosztályban szappanokra, tisztítószerre, fogápoló szerekre, kozmetikumokra, testápoló szerekre és parfümökre. A védjegyet 1964. augusztus 18-án lajstromozták. Ezt követően a védjegy megjelölt áruosztályát a 4.-ről a 3.-ra változtatták tisztítószerre, kozmetikumokra és testápoló szerekre, és a változtatást 2005. július 20-án lajstromozták.

2013. november 6-án egy versenytárs alperes arra kérte a hivatalt, hogy tartson tárgyalást a védjegy törléséről, azt állítva, hogy a védjegyet a védjegy törvény 50(1) cikke alapján törölni kell, mert azt Japánban a védjegy jog tulajdonosa nem használta három egymást követő éven vagy hosszabb időn keresztül a megjelölt árukon.

A hivatal 2015. augusztus 21-i döntésével törölte a védjegyet a lajstromból.

Erre válaszként a felperes azt állította, hogy a védjegy jog tulajdonosa az *Isehanhonten Co. Ltd.* (Isehanhonten), és hogy a felperesnek az ügyben nincs semmiféle joga. A felperes azt állította, hogy a hivatal által neki (a felperesnek) kézbesített döntés törvénytelen, és ezért hatálytalanítani kell.

Az ügyben a Szellemtulajdon-védelmi Felsőbíróság az alábbi indokok alapján hatályon kívül helyezte a Japán Védjegy hivatal döntését.

A védjegy közlöny szerint a védjegy bejelentője „X, aki az *Isehan* vállalat képviselője, és Tokió Chiyoda City-ben él”. A felperest Tokió Chiyoda City körzetében 1968. július 11-

én alapították *NKK Kabushiki Kaisha* kereskedelmi névvel. Ezt követően a felperes 1968. szeptember 28-án *Isehan Co. Ltd.*-re változtatta kereskedelmi nevét, és ezt a nevet a mai napig használja. Ezért a védjegylajstromozás időpontjában, vagyis 1964. augusztus 18-án a felperes cégét még nem alapították meg.

Másrészről az Isehanhonten céget, amely nem fél ebben a perben (a „nem fél vállalat”), 1947. május 26-án alapították Tokió Chiyoda City kerületében „Isehan Co., Ltd.” kereskedelmi névvel. Ezt követően a nem fél vállalat 1968. szeptember 28-án átköltözött Tokió Chuo City kerületébe, és kereskedelmi nevét „Isehanhonten Co., Ltd.”-re változtatta. Ilyen alapokon nyilvánvaló, hogy a védjegy jogának tulajdonosa a nem fél vállalat, vagyis az Isehanhonten cég. Nincs feljegyzés arról, hogy lajstromozták volna a védjegy átruházását a nem fél vállalatról a felperesre.

Valószínűnek tűnik, hogy a védjegy oltalmi idejének 1974-ben történő megújításakor tévedésből használták a felperes akkori „Isehan Co., Ltd.” kereskedelmi nevét, és hogy a hivatal igazgatója nem vette észre, hogy az említett kereskedelmi név eltért a nem fél vállalat kereskedelmi nevéől, és megengedte a megújítás lajstromozását. Ha azonban egy védjegy-jog lajstromozva van, annak oltalmi ideje egyszerűen megújítható. A megújítás időpontjában nem engedélyeznek új jogot. Így még ha tévedés történt is a megújítási eljárásban, azt úgy kell értelmezni, hogy a nem fél vállalat maradt a védjegy jog tulajdonosa. Ezért törlésre vonatkozó kérelmet a nem fél vállalat ellen kellett volna benyújtani, amely a védjegy jog tulajdonosa. Minthogy az említett kérelmet a valóságban a felperes ellen nyújtották be, ezt a kérelmet érvénytelennek kell tekinteni. Az említett kérelmet el kellett volna utasítani, mert a kérelmet nem lehet módosítani. A Japán Védjegy hivatal döntését, amely az adott körülmények között nem utasította el az említett kérelmet, törvénytelennek lehet tekinteni, és ezért érvényteleníteni kell.

Kanada

A) A Szövetségi Fellebbezési Bíróság (Federal Court of Appeal, FCA) egy újabb döntésében megerősítette, hogy a helyes próba annak megállapítására, hogy egy találmány kézenfekvő-e, a „nyilvánvaló kipróbálni próba” (obvious to try test). E próbának megfelelően azt kell megállapítani, hogy „többé vagy kevésbé nyilvánvaló-e” megkísérelni eljutni a találmányhoz. Ennek megfelelően helytelen alacsonyabb értékű próbát használni, így azt, hogy a megoldás „észszerű várakozással sikert” szolgáltat-e, vagy hogy „a szakembernek jó oka volt-e megjósolható megoldásokat követni”.

B) 2017. február 6-án a Szövetségi Fellebbezési Bíróság megerősítette a Szövetségi Bíróság (Federal Court, FC) döntését a *Dow Chemical Company* (Dow) és a *NOVA Chemicals Corporation* (Nova) közötti bitorlási ügyben. Az FCA által megerősített FC-döntés 6,5 millió CAD átalányösszeget állapított meg a Dow javára; ebből 2,9 millió CAD jutott jogi

díjakra és 3,6 millió CAD kiadásokra. A 6,5 millió CAD a legmagasabb az FC által szabadalmbitorlásért valaha megállapított költségek között.

A bitorlási per jogsértést megállapító szakaszában az FC megállapította, hogy a Dow 2 160 705 sz. kanadai szabadalma érvényes, aminek következtében a Nova SURPASS polimerjei bitorolták a Dow szabadalmát; a polimereket nagy igénybevételnek kitett csomagok, raklapok és ételmszer csomagolására használják. Az FC-nek ezt a döntését erősítette meg az FCA.

A Dow javára megítélt költségek megállapításánál az FC egy újabb irányzatot követett, amely szerint megfelelő esetekben a költségeket átalányalapon állapítják meg, annál nagyobb összegben, mint amennyi a pernyertes félnek járna az FC szabályaiban lefektetett tarifa alapján. Az az irányzat, amely szerint a tarifát meghaladó mértékű költségeket állapít meg a bíróság, azon a nézetten alapszik, hogy a jelenlegi tarifarendszer bizonyos körülmények között nem tudja kellően kártalanítani az eredményes pereskedő feleket azokért a költségekért, amelyek a pereskedés folyamán felmerülnek. Az FC 400. szabálya szerint az FC előtt eredményesen pereskedő fél (akár felperes, akár alperes) jellemzően jogosult arra, hogy jogi költségeit megtérítsék. Az erre vonatkozó bírósági döntésnek rendszerint két alkotóeleme van:

- egy díjelem, amely a jogi képviselő ténylegesen felmerült munkadíján alapszik; és
- egy kiadási elem, amely az észszerű és szükséges kiadásokat (például a szakértők díjait, az utazási kiadásokat és a bírósági tudósító díjait) tükrözi.

Az FC a múltban általános szabályként azt közölte, hogy a költségmegállapítás kompromisszumot jelent a sikeres fél kártalanítása és a sikertelen fél túlzott megterhelése között.

Az FC jelenlegi költségmegállapítási megközelítése az elmúlt néhány év alatt alakult ki. Számos újabb döntés mutatja azt a nézetet, hogy a költségmegállapításnak jobban kell tükröznie a sikeres peres felek ténylegesen felmerült kiadásait. Ennél a bíróságnál egyes esetekben arra is erősödő irányzat mutatkozott, hogy teljesen eltérjenek a tarifától. Ez volt tapasztalható például a *Philip Morris Products v. Marlboro Canada*-ügyben az FC által 2014-ben hozott védjegyügyi döntésben, ahol az FC a Marlboro javára 1 069 289 C\$ költséget állapított meg, azon belül 750 000 CAD-t díjakért, ami a Marlboro tényleges költségeinek megközelítőleg a harmadát képviselte.

A Dow v. Nova-ügy költségeinek a megállapításánál a bíró megjegyezte, hogy az FC magasabb költségek megítélésére törekszik, mint amennyi a tarifa alapján megadható lenne. A bíró különösen arra mutatott rá, hogy ha a költségeket a tarifa legmagasabb tételei alapján állapította volna meg, akkor a Dow-nak megítélt összeg az eset körülményeit figyelembe véve „teljesen elégtelen” lenne.

Az FCA, megerősítve az alsófokú bíróság költségmegállapító döntését, megjegyezte, hogy az átalányösszeg megítélése (ellentétben a részletekbe menő költségmegállapítással) kimondottan alkalmazható az FC-szabályok szerint is, és az ilyen átalánymegítélés egyre szélesebb

körben terjed a bíróságok gyakorlatában, mert a felek számára időt és pénzt takarít meg azzal szemben, amikor költségmegállapítási eljárást alkalmaznak.

Emellett a bíróság hangsúlyozta, hogy egyes esetekben a tarifa alapján történő költségmegállapítás alkalmatlan annak a célnak az elérésére, hogy a pereskedési költségekhez észszerű hozzájárulást valósítsanak meg, vagyis célszerűbb a tényleges költségek egy bizonyos százalékának a megítélése.

A bíróság arra is rámutatott, hogy a megfelelő gyakorlat szerint az átalányösszegek megítélése rendszerint megkívánja a felek részéről költség számlák és olyan kiadásokra vonatkozó, eskü alatti nyilatkozat benyújtását, amelyek a képviselő tájékozottsági körén kívül esnek. A tárgyalat ügyben a Dow házon belüli, 1,6 millió CAD összegű kiadásait bizonyos vizsgálatok elvégzéséért nem támasztotta alá eskü alatti nyilatkozattal, azonban a bíróság figyelembe vette, hogy az elsőfokú eljárásban egy független harmadik fél ezekről a kiadásokról költségbecslést nyújtott be.

C) Az *AstraZeneca Canada Inc. (AstraZeneca) v. Mylan Pharmaceuticals ULC (Mylan)*-ügyben az FC elutasította az AstraZeneca kérelmét, amely arra irányult, hogy az FC hozzon olyan döntést, amely szerint a Mylan nem jogosult naproxén-ezomeprazol-magnézium gyógyszer forgalmazni mindaddig, amíg le nem jár az AstraZeneca naproxén-ezomeprazolra vonatkozó, 2 449 098 sz. szabadalma.

Az FC azonban megállapította, hogy megalapozott volt a Mylan állítása, hogy az AstraZeneca szabadalma érvénytelen. Ezért az FC elutasította az AstraZeneca keresetét.

Kína

A) A kínai Állami Szellemtulajdon-védelmi Hivatal nyilvánosságra hozta a 2015. év adatait.

2015-ben az egész világon benyújtott szabadalmak száma közelítőleg 2 900 000 volt, és ezeknek jó egyharmadát, 1 010 864 bejelentést Kínában nyújtották be. Ezzel a kínai szabadalmi bejelentések száma 2015-ben majdnem azonos az Amerikai Egyesült Államokban (589 410), Japánban (318 721) és Dél-Koreában (213 694), vagyis a bejelentések száma tekintetében következő három országban együtt benyújtott bejelentések számával.

Itt érdemes megemlíteni, hogy a külföldön benyújtott bejelentések száma tekintetében az Amerikai Egyesült Államok vezet 237 961 bejelentéssel, míg a külföldön benyújtott kínai bejelentések száma 2015-ben csak 42 154 volt.

2015-ben a legtöbb bejelentést a számítógép-technológia (7,9%), az elektromos gépek (7,3%) és a digitális kommunikáció területén (4,9%) nyújtották be.

2015-ben az egész világon megközelítőleg 6 millió védjegybejelentést nyújtottak be. Ennek mintegy 78%-át hazai bejelentők nyújtották be a saját országukban.

Kínában 2015-ben mintegy 2,83 millió védjegybejelentést nyújtottak be, ami az egész világon a legaktívabb védjegytevékenységet tükrözi. Kínát 517 297 bejelentéssel az Ameri-

kai Egyesült Államok, 366 383 bejelentéssel az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala, 345 070 bejelentéssel Japán és 289 843 bejelentéssel India követi.

2015-ben az egész világon 872 000 ipariminta-bejelentést nyújtottak be. Az Állami Szellemitulajdon-védelmi Hivatalnál 2015-ben benyújtott mintabejelentések száma 569 059 volt. Kínát 98 162 bejelentéssel az EUIPO, 72 458 bejelentéssel Dél-Korea, 56 499 bejelentéssel Németország és 45 852 bejelentéssel Törökország követi.

A legtöbb, 9,4% mintabejelentést a bútortipar, 8,3%-ot a ruhaipar és 7,0%-ot a csomagolás és konténerek területén nyújtották be.

B) A *Seb SA* (*Seb*) *Actifry*-szabadalma ellen számos megsemmisítési eljárást indítottak. 2015 decemberében a Szabadalom-felülvizsgáló Tanács elismerte, hogy a szabadalom úttörő találmányon alapszik, és a szabadalmat érvényben tartotta. Ez volt az első eset, hogy döntését egy szabadalommegsemmisítési eljárásban az „úttörő technológia” fogalom elismerésére alapozta.

Az ügy előzménye, hogy a Seb az Állami Szellemitulajdon-védelmi Hivatalnál 2005-ben szabadalmi bejelentést nyújtott be „olyan serpenyőre, amely az ételt önműködően vonja be olajjal”. A szabadalmat 2009-ben engedélyezték. Az *Actifry*-nak nevezett, szabadalmazott termék forró levegőárammal felmelegíti az ételt, és egyidejűleg egy lapátot használ az olajnak az étellel – többnyire burgonyaszírommal – való összekeverésére. A lapát forgatása segít az étel felhevítésében. A szabadalmas a „száraz serpenyő” kifejezést használta technológiája leírására. A technika állásával összehasonlítva a serpenyő kevesebb olajat használ és hatékonyabb. A szabadalmazott serpenyő a globális piacon nagy sikerhez vezetett: az összes eladott serpenyő száma meghaladta a 7 milliót.

2009 óta számos kínai versenytárs próbálta meg használni a szabadalmat. Emiatt a Seb biatorlási pereket indított, amire ellenreakcióként 2015-ig hat megsemmisítési keresetet nyújtottak be. A Szabadalom-felülvizsgáló Tanács 2015 márciusában tartott közös tárgyalást a három legfrissebb megsemmisítési kereset ügyében. A megsemmisítést kérelmezők 13 létező technológiára hivatkoztak, amelyek közül a legtöbb az 1960 és 1980 közötti évekből származik, és amelyek szerint melegítésre légáramot használnak, az ételt az olajjal különböző eljárásokkal keverik, így pl. kosarat használva, amelynek alapja olajba van merítve, vagy finom olajcseppeket permeteznek az ételre, vagy az ételt felmelegítés előtt olajjal vonják be. A megnevezett anterioritások egyike sem alkalmazott azonban olyan készüléket, amely az étel és az olaj keverése mellett egyidejűleg egyenletesen forgatta az ételt a hevítési eljárás alatt. A kérelmezők azt állították, hogy lapát használata az ételnek olajjal való keveréséhez kézenfekvő megoldás.

A tanács döntésében megállapította, hogy a száraz sütés a technika állásához viszonyítva úttörő műszaki megoldás. A műszaki hatást nem azzal érik el, hogy – miként a kérelmezők állítják – egyszerűen kombinálják az ismert megoldásokat. A Seb érvelése szerint a szabadalom feltalálói tevékenységének értékelésekor a tanácsnak nem szabad mechanikusan néznie az egyes műszaki vonásokat, hanem alapvetően kell vizsgálnia az ismert technológiákat

és a szabadalmazott műszaki megoldást, és egészében kell értékelnie a technika állásához viszonyított újdonságot. A száraz sütési technológia úttörő megoldás az ismert eljárásokhoz képest. A forró levegőáram közvetlen rávitele az ételre gyorsan meg tudja szárítani annak külső rétegét, miközben a keverőkészülék be tudja vonni vékony olajréteggel, és forgatni tudja állandó és egyenletes hevítés mellett. A Seb azzal érvelt, hogy a száraz sütés megvalósította a hagyományos bemelegítési sütés hatását, de lényegesen kevesebb olajat használ, és kevés szennyezést okoz, megoldva egy régóta fennálló ipari problémát. A szabadalmazott termék népszerűsége és a technológia számos bitorlása bizonyítja a szabadalom értékét és feltalálói jellegét.

2015 szeptemberében a tanács megállapította, hogy a találmány a technika állásához viszonyítva úttörő technológián alapszik, és fenntartotta a szabadalom érvényességét. A szabadalom érvényességének eldöntése után a bitorlási perek a bíróság előtt folytatódnak.

C) 2016. október 28–29-én Kínában tartották az Amerikai Egyesült Államok, Dél-Korea, Európa, Japán és Kína védjegy hivatalának (VH5) ötödik találkozóját. Ezzel egy időben a rosszhiszemű védjegybejelentésekről szimpóziumot tartottak, amelyen felhasználók is részt vettek.

Az öt hivatal vezetői megállapodtak abban, hogy együttműködnek a rosszhiszemű védjegybejelentések megelőzési rendszabályainak kidolgozásában.

Az összefoglaló fő eredményeit az alábbiakban foglaljuk össze.

(1) Új terv a minőség-ellenőrzés területén

Jelenleg világszerte nő a védjegybejelentések száma, ami szükségessé teszi a minőség-ellenőrzés javítását. A Japán Védjegy hivatal vezetője új elképzelést ismertetett a minőség-ellenőrzésről. Ezt a módszert a többi hivatal is alkalmazni fogja, aminek következtében a vizsgálatok minősége átláthatóságukkal együtt javulni fog.

(2) Terv a rosszhiszemű védjegybejelentések kiküszöbölésére

Az öt hivatal egyetértett abban, hogy 2017. márciusig teljessé kell tenni a rosszhiszemű védjegybejelentések összegyűjtését, és ezt a gyűjteményt a felhasználók között széles körben terjeszteni kell, továbbá közös munkabizottság is foglalkozzon ezzel a kérdéssel, és az öt hivatal weboldalán publikálni kell az erre vonatkozó információt.

D) A Legfelsőbb Népbíróság 2014-ben hozzászólásokat kérve körözött egy módosított védjegyrendelet-tervezetet, amelyet ezt követően jelentősen felülvizsgáltak. A tervezet végösszefoglalóját 2016. december 12-én fogadta el a Legfelsőbb Népbíróság Jogi Bizottsága, és az 2017. március 1-jén lépett hatályba.

Az új rendelet hasznos iránymutatással szolgál a Pekingi Szellemi Tulajdoni Bíróság (első fok) és a Pekingi Felsőbíróság (másodfok) számára a Védjegy-felülvizsgálati Tanács döntései ellen benyújtott fellebbezések vonatkozásában.

A rendelet a védjegy törvény cikkeire (pl. L. 10 cikk) és a saját cikkeire (pl. 4. rendelkezés) hivatkozik.

Az alábbiakban röviden összefoglaljuk a rendelet fontosabb pontjait.

A tiltott megjelölésekkel (L. 10 cikk) kapcsolatban a rendelet azt ajánlja, hogy állami nevek használatakor a védjegyet „mint egész” kell tekinteni. Ez azt jelenti, hogy ha egy védjegy egy állam nevét tartalmazza, és a megjelölés nem hasonlít az ilyen névre mint egészre, a védjegy lajstromozható, ha a lajstromozás „nem káros a nemzeti büszkeségre”.

Földrajzi neveket elvileg nem lehet lajstromozni, de azok mégis lajstromozhatók, ha a megjelölés egészként olyan jelentésű, amely megkülönbözteti a földrajzi névtől.

Olyan megjelöléseket, amelyek egy termék generikus nevét jelentik, nem lehet védjegyként lajstromozni. A megjelöléseket azonban egészként kell vizsgálni. Lajstromozhatók az olyan megjelölések, amelyek a megjelölés megkülönböztetőképességét nem befolyásoló leíró elemet tartalmaznak.

Nem lajstromozhatók a csupán az áruk vagy szolgáltatások jellemzőit leíró megjelölések.

Egy lajstromozatlan védjegy tulajdonosa felszólalhat egy vitás védjegy ellen, ha az utóbbi saját védjegyének az utánzása, kettőzése vagy lefordítása, feltéve, hogy a tulajdonos tudja bizonyítani, hogy:

- védjegye, még ha nincs is lajstromozva Kínában, ott jól ismert; és
- a vitás védjegy lajstromozása valószínűleg összetévesztést okozna.

Egy lajstromozott, jól ismert védjegy tulajdonosa felszólalhat olyan azonos vagy hasonló védjegy lajstromozása ellen, amely eltérő árukat vagy szolgáltatásokat jelöl meg.

Ha a felszóláló vagy a törlést kérelmező nem tudja bizonyítani, hogy védjegye jól ismert, még mindig lehetséges felszólalni egy védjegy ellen vagy törölni egy védjegyet, ha azt tisztességtelen eszközökkel lajstromoztatták.

A bíróság hivatalból hivatkozhat olyan jogi alapra, amelyet a felperes elmulasztott említeni a hivatal előtti adminisztratív eljárásban, és így helyesbíthető egy nyilvánvalóan helytelennek tűnő döntés.

E) Az Egyesült Államokról szóló rész L) pontjában tudósítunk arról, hogy *Donald Trump* hosszú éveken át harcolt Kínában a TRUMP védjegyért, és végül 2017 február 14-én elnyerte a nevére szóló jogokat.

Trump 2006. december 7-én nyújtott be Kínában kérelmet a TRUMP védjegy lajstromozása iránt, azonban egy *Dong Wei* nevű vállalkozó mintegy két héttel korábban már hasonló bejelentést nyújtott be a Kínai Védjegyhivatalnál. Minthogy Kínában az először kérelmező kap védjegyjogokat, a hivatal elutasította Trump kérelmét.

A védjegyoltalom mostani megszerzése a szakemberek körében az egész világon gyanút keltett. Miért éppen most, ha olyan hosszú idő óta próbálkozik? Trump külföldi védjegyei a teljes politikai spektrumban kiverték a biztosítékot az etikával foglalkozó ügyvédek körében, akik súlyos érdekütközésekről beszélnek, amelyek megsérthetik az Egyesült Államok alkotmányának javadalmazási rendelkezését, amely tiltja a közalkalmazottak számára, hogy idegen kormányoktól bármilyen értéket elfogadjanak, kivéve a Kongresszus által kimondottan jóváhagyott ajándékokat.

A védjegyperben aratott győzelem az amerikai elnök kínai szellemi tulajdona területén fordulatot jelez. Itt most 49 függő védjegybejelentésről – valamennyit az elnöki kampány alatt nyújtotta be – és a nevében már lajstromozott 77 védjegyről van szó, amelyek közül a legtöbbet hivatali időszaka alatt kell megújítani. A helyzet felveti annak a lehetőségét is, hogy az elnök megragadhatná az ellenőrzést Kínában több mint 225 Trump-vonatkozású védjegy felett, amelyek nem tartoznak hozzá.

A TRUMP-védjegyű luxustoalettcikkeket gyártó *Shenzhen Trump Industrial Co.* Trumpban egy hatalmas új ellenféllel nézhet szembe, azonban azt állítja, hogy meg fogja védeni védjegyét még akkor is, ha az amerikai elnökkel kell szembeszállnia.

Lengyelország

A lengyel iparjogvédelmi törvény nem említi kimondottan azt a lehetőséget, hogy a szabadalombitorlást az ekvivalensek tana alapján ítélik meg. Ez a tan azonban egyre inkább támogatást talál a jogi kommentátorok és a bírók között.

Az iparjogvédelmi törvény 63(2) cikke megállapítja, hogy egy szabadalom oltalmi körét a szabadalmi igénypontok határozzák meg. Elvileg egy szabadalmi igénypontot szigorúan kell értelmezni. Ez ma is a legfontosabb érve az ekvivalensek tana ellenzőinek. Emiatt a bíróságok a bitorlást szigorúan szokták megítélni, és azt kívánják a felperestől, hogy bizonyítsa: a bitorló által használt műszaki megoldás pontosan megegyezik a szabadalmi igénypontokban leírt műszaki megoldással.

Ezzel szemben az ekvivalensek tanának támogatói azzal érvelnek, hogy az iparjogvédelmi törvény 63(2) cikke nem zárja ki az ekvivalencián alkalmazásának a lehetőségét. Azzal is érvelnek, hogy az ekvivalensek tanát az Európai Szabadalmi Egyezmény is elfogadta, és hogy nem lehet eltérő a lengyel és az európai uniós szabadalmak oltalmi köre.

Lengyelországban az ekvivalensek tanának alkalmazása terén a fő probléma – eltekintve megengedhetőségének a kérdésétől – mindig a világos alkalmazási irányelvek hiánya volt. A bíróságok számos országban kifejlesztették az egyenértékűség megértését és a szabadalombitorlás megítélését az ekvivalensek tana alapján. Lengyelországban – eltérően Németországtól vagy az Egyesült Királyságtól – nincsenek jól megalapozott próbák vagy irányelvek az ekvivalencián alkalmazására.

Az irányelvek hiánya ellenére egyes bíróságok használták az ekvivalensek tanát olyan kommentátorok által javasolt nézetek szerint, akik véleményüket gyakran alapozták más európai szabadalmi hivatalok által kialakított esetjogra. Így például a Lodzi Fellebbezési Bíróság 2012. november 9-én úgy döntött, hogy a szabadalmi oltalmat ki lehet terjeszteni egy védett találmány olyan kézenfekvő ekvivalenseire, amelyek nem változtatják vagy javítják meg a találmány végső hatását.

A legfelsőbb bíróság egy 2015. december 10-i ítéletében az ekvivalencián kérdéssel foglalkozott. Megsemmisítve a Varsói Fellebbezési Bíróság döntését, összefoglalta a tan lé-

nyegét, és általános irányelveket alakított ki egy bitorlásnak az ekvivalensek tana alapján történő megállapítására.

A legfelsőbb bíróság azonban nem elemezte érdemileg a fellebbezési bíróságnak azt a döntését, amelyet eljárási okok miatt érvénytelenített. Arra mutatott rá, hogy a fellebbezési bíróság szigorúan értelmezte a szabadalmi igénypontokat, és nem vizsgálta a bitorlást az ekvivalensek tana alapján, vagyis a legfelsőbb bíróság csupán utalt arra a lehetőségre, hogy a bitorlást az ekvivalensek tana alapján is meg lehet ítélni.

Kétértelmű állásfoglalása teret hagy a vitának. Az ekvivalensek tanának támogatói úgy gondolják, hogy a legfelsőbb bíróság ítélete véglegesen megerősíti, hogy Lengyelországban meg van engedve az ekvivalensek tanának alkalmazása, míg a tan ellenzői azt hangsúlyozzák, hogy a legfelsőbb bíróság nem foglalt egyértelmű állást az ügyben. Az a tény azonban, hogy felvetette az ekvivalensek tanának kérdését, támogathatja a bírókat abban, hogy szabadalmibitorlási ügyek megítélésakor vegyék figyelembe az ekvivalensek tanát.

Jelenleg az ekvivalensek tanának még mindig az óvatos megközelítése ajánlott. A jelenlegi helyzetet a legjobban a Varsói Fellebbezési Bíróság 2016. július 13-i döntése szemlélteti, amely megállapítja, hogy az ekvivalensek tanát fel lehet használni szabadalmibitorlás megítélésére, de ezt megfelelő óvatossággal kell tenni.

Libéria

Libériában 2016. július 22-én új szellemi tulajdoni törvény lépett hatályba, amely a szellemi tulajdon-jog mellett a szerzői jogot is szabályozza.

Az új törvény célja, hogy tisztázza azoknak a nemzetközi szerződéseknek a gyakorlatát és konkrét alkalmazhatóságát, amelyeknek Libéria a tagja; ilyenek a Párizsi Unió Egyezmény, a Madridi Jegyzőkönyv és az Afrikai Regionális Szellemi Tulajdoni Szervezet (African Regional Intellectual Property Organization, ARIPO).

A Libériai Szellemi Tulajdoni Hivatal vezérigazgatója bejelentette, hogy rövid időn belül kiadják a végrehajtási utasításokat is.

Az új törvény a szerzői jogon kívül vonatkozik a szabadalmi, a védjegy- és az ipariminta-jogra, a használatiminta-jogra és az integrált áramkörök kivitelezési jogára is.

Németország

A) A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság (Bundesgerichtshof, BGH) 2016. szeptember 29-én kelt és 2017. január 10-én publikált döntésében – sokak meglepődésére – megállapította, hogy egy bitorló termékek elosztására és hirdetésére vonatkozó, abbahagyási és elállási rendelkezés elvileg magában foglalja a már a piacon levő termékek visszahívásának a kötelezettségét is. Az várható, hogy ez az ítélet rendkívüli módon fogja befolyásolni a joggyakorlatot, különösen szellemi tulajdon bitorlására vonatkozó ügyekben.

A bíróságnak azzal a kérdéssel kellett foglalkoznia, hogy egy abbahagyásra és elállásra felszólító rendelkezés – amely megtiltja bizonyos termékek terjesztését és hirdetését – címzettje megsérti-e ezt a rendelkezést, ha nem hívja vissza azokat a termékeket, amelyeket a bitorló már eladott kiskereskedőknek, de azok még a piacon hozzáférhetők. A bírósági rendelkezés indokolása ebben az esetben nem tartalmazott semmiféle konkrét kötelezést visszahívásra. A felperes sem kérte elrendelni termékeinek visszahívását. Csupán amikor látta, hogy a kiskereskedők még mindig árusítják a gyártó termékeit, panaszkolta, hogy megsértették a bíróság abbahagyásra és elállásra vonatkozó felhívását.

A bíróság meglepő módon osztotta ezt a nézetet, és azt a további megállapítást tette, hogy értelmezése általában vonatkozik az abbahagyásra és elállásra utasító rendelkezésekre.

A BGH azt a felvilágosítást adta, hogy egy olyan jogi rendelkezés címzettje, amely megtiltja bizonyos termékek terjesztését és hirdetését, köteles biztosítani, hogy az eladott termékek már ne legyenek többé terjesztve. Ez annak ellenére érvényes, hogy a bitorló többé már nem birtokolja ezeket a termékeket. Ahhoz, hogy megfeleljen az abbahagyásra és elállásra utasító felhívásnak, a bitorlónak kérnie kell a fogyasztóktól való visszavonást. A bíróság hangsúlyozta, hogy az abbahagyásra és elállásra felhívó rendelkezés szövegében nem kell kimondottan említeni a visszahívási kötelezettséget.

A most tárgyalt ügy rendkívül ellentmondásos már több éve a német kerületi felsőbb bíróságok vitáiban. A Maina-menti Frankfurteri Felső Kerületi Bíróság éppen nemrég foglalt el eltérő álláspontot, jóllehet a BGH értelmezését tükrözte már 2015 végén a „Hot Sox”-ügyben hozott döntése is. A fenti új döntéssel az ellentmondó kérdés megválaszoltnak látszik: egy abbahagyásra és elállásra felszólító felhívás általában arra is kötelezi a bitorlót, hogy hívja vissza termékeit.

B) A Düsseldorf-i Fellebbezési Bíróság első tárgyalására a *Sisvel v. Haier*-ügyben 2016. november 17-én került sor. A *Sisvel* az 1 264 504 sz. és a 852 885 sz., szabványon alapuló fontos szabadalmak (Standard Essential Patents, SEPs) alapján indított pert a Haier ellen. A Düsseldorf-i Kerületi Bíróság első fokon elutasította a Haier FRAND- (fair, reasonable and non-discriminatory = tisztességes, észszerű és nem megkülönböztető) védekezését, és helyt adott a *Sisvel* keresetének mindkét szabadalom alapján. A döntés végrehajtását a bíróság 2016. január 13-án ideiglenesen felfüggesztette, azzal érvelve, hogy a FRAND-védekezés megítélése első fokon nyilvánvalóan hibás volt. Első tárgyalásán a fellebbezési bíróság az Európai Unió Bíróságának 2013. évi *Huawei v. ZTE*-döntése alapján a FRAND-védekezés számos előfeltételére mutatott rá.

Először azt fejtette ki, hogy uralkodó piaci helyzet önmagában nem következhet abból a tényből, hogy az SEP-tulajdonos nyilatkozatot ad ki az SEP-vel kapcsolatban. A felhasználónak bizonyítania kell, hogy az SEP uralkodó helyzetet tölt be a piacon.

Rámutatott továbbá, hogy az SEP-használónak nyilatkozatot kell adnia arról, hogy kész használati engedélyt kérni.

A fellebbezési bíróság arra is rámutatott, hogy az SEP-tulajdonosnak teljesen kidolgozott licencajánlatot kell tennie FRAND-alapon. A Huawei-döntés 63. szakaszára utalva a Düsseldorf-i Fellebbezési Bíróság jelezte, hogy az SEP-tulajdonosnak közölnie kell azt a módot, ahogyan a royaltyt számítani kell.

A fellebbezési bíróság alkalmat adott a Sisvelnek arra, hogy egy másik olyan licencajánlatot adjon, amely kielégíti a bíróság követelményeit. A bíróság ilyen vonatkozásban hangsúlyozta, hogy a Haiernek erre az ajánlatra gyorsan kell válaszolnia vagy az ajánlat elfogadásával, vagy pedig egy FRAND-alapú ellenajánlattal, feltételezve, hogy a Sisvel licencajánlata valóban megfelel a FRAND-követelményeknek.

A tárgyalás végén a bíróság jelezte, hogy a Sisvel kártérítési igényét FRAND-feltételeknek megfelelő royaltyra kell korlátozni. A bíróság arra is utalt, hogy arra az időszakra, amelyben az SEP-használó nem teljesíti a FRAND-feltételeket, az SEP-tulajdonos kárigényét nem lehet korlátozni.

Olaszország

A) Az olasz kormány 2016 decemberében ratifikálta az Egységes Szabadalmi Bíróságra vonatkozó egyezményt. Ennek következtében az olasz szabadalmi törvényt az UPC-egyezmény 26. cikkére utalva kiegészítették egy olyan rendelkezéssel, amely tiltja egy találmány közvetett használatát, amiről az olasz törvény korábban nem rendelkezett.

Az új törvényszakasz – amelyet az olasz ipari tulajdoni törvény 66. cikkéhez kapcsolnak – szövege a következő:

„Egy szabadalom azt a jogot adja tulajdonosának, hogy bármely harmadik személyt, aki nem bírja a tulajdonos hozzájárulását, vagy bármely személyt, aki nem jogosult használni a szabadalmazott találmányt, meggátoljon abban, hogy azon államban, ahol a szabadalom hatályos, a találmány gyakorlatbavételéhez szolgáltasson vagy szolgáltatásra ajánljon olyan eszközt, amely ennek a találmánynak a lényeges elemére vonatkozik, ha a harmadik fél tudja vagy tudnia kellett volna szokásos szorgalom kifejtése mellett, hogy ezek az eszközök alkalmasak ennek a találmánynak a gyakorlatbavételére és arra vannak szánva.

A fenti szakasz nem alkalmazható, amikor az eszközök szokásos kereskedelmi termékek, kivéve, amikor a harmadik fél a vásárló felet arra ösztönzi, hogy bármely olyan cselekményt hajtson végre, amely a találmány közvetlen használatának minősül, és így tiltva van”.

A törvény utal olyan személyek listájára, akik ki vannak zárva egy találmány gyakorlatbavételéből. Ezt a listát az olasz ipari tulajdoni törvény 68. cikke tartalmazza, amely jelenleg változatlan marad.

A közvetett bitorlásra vonatkozó fenti szabály törvénybeiktatása a szabadalmak jogi oltalma területén előrelépést jelent Olaszországban.

B) A híres és jól ismert nemzetközi védjegyekkel kapcsolatban az *Európai Unió Bírósága* alcím első bekezdésében említett nemzetközi egyezmények természetesen Olaszországban

is érvényesek. Az olasz iparjogvédelmi törvénykönyv 12(1)(e) és (f) cikke megállapítja, hogy egy védjegy nélkülözi az újdonságot, ha hasonlít egy olyan védjegyhez, amely már jól ismert a Párizsi Unió Egyezmény 6bis cikke értelmében – még eltérő áruk vagy szolgáltatások vonatkozásában is –, feltéve, hogy a későbbi védjegy használata megfelelő ok nélkül tisztességtelen hasznot húzna a korábbi védjegy megkülönböztető jellegéből vagy hírnevéből, vagy káros lenne arra nézve.

Közelebbről az olasz törvénykönyv 20(1)(c) cikke arról rendelkezik, hogy egy jól ismert lajstromozott védjegy tulajdonosának joga van harmadik személyek számára megtiltani, hogy a kereskedelemben hozzájárulása nélkül használjanak olyan megjelölést, amely azonos az ő jól ismert védjegyével vagy ahhoz hasonló, még akkor is, ha ez a jelölés eltérő árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozik, és ha a későbbi megjelölés tisztességtelen hasznot húz a korábbi védjegy megkülönböztető jellegéből vagy hírnevéből, vagy annak kárt okoz.

A fentebb *Európai Unió Bírósága* címszóval közölt cikkben ismertetett két jogeset az olasz bíróságok számára is példaként szolgált.

A *Theofanis Papadas v. Gianni Versace SpA* (Versace)-ügyben 2016. február 25-én hozott döntésében a Milánói Bíróság a VERSACE 1969 védjegyet vizsgálva megállapította, hogy „az olasz iparjogvédelmi törvénykönyv 20(1)(c) cikke szerint a VERSACE 1969 megjelölés használata lehetővé tenné Theofanis Papadas számára, hogy indokolatlan haszonra tegyen szert a Versace jól ismert védjegyének használatából, és egyidejűleg ártana a védjegy megkülönböztető jellegének”.

Hasonló megállapításra jut a Római Bíróság 2015. december 1-jén a *Dolce & Gabbana Srl v. Pelletterie Di Gregorio Srl*-ügyben hozott döntése, amelyben a bíró megállapította, hogy „jól ismert védjegyek esetében – ideértve a DOLCE & GABBANA híres védjegyet is – a törvény lehetővé tesz olyan oltalmat is, amely sokkal tágabb, mint az áruk és szolgáltatások egyszerű azonossága/hasonlósága esetén”. A jól ismert védjegyekkel kapcsolatban a megtévesztő hasonlóságra vonatkozó eltérő szabványok minden olyan körülmény esetén alkalmazhatók, amikor a harmadik felek általi jogtalan eltulajdonítás megalapozatlan előnyt tudna biztosítani a bitorló számára, és kárt okozhatna a bitorolt védjegy tulajdonosának.

C) A Cataniai Szellemi Tulajdoni Bíróság 2016. szeptember 20-i döntésével oltalmat engedélyezett a jól ismert KAMUT® védjegyre a helyi vállalkozók általi jogtalan használat ellen.

A kérdéses védjegyre ingyen használati engedélyt adott az amerikai jogtulajdonos és annak korábbi európai leányvállalata – amelyek vezetők voltak a KHORASAN búza termesztésének és eladásának területén – azzal a feltétellel, hogy az engedélyesek (farmerek, malmok, téstagyártók és hasonló) követnek a felhasznált búza változataira vonatkozó számos minőségi előírást, betartják a termesztésre és az organoleptikus tulajdonságokra vonatkozó előírásokat, és megengedik, hogy a licencadó időnként ellenőrizze azok betartását. A bíróság által eldöntött ügyben egy helyi étterem és élelmiszergyártó üzem használta működése során a BIOKAMUT és a FARINA DI KAMUT szavakat anélkül, hogy használati engedélyt kapott volna a védjegytulajdonosoktól.

Számos abbahagyásra és elállásra vonatkozó levél elküldésének csupán annyi eredménye volt, hogy az állítólagos bitorló elkezdte használni a vitatott védjegyek BOKAMUTH és BOKAMUTHI változatát is. A jogtulajdonosok bitorlási pert indítottak a Cataniai Szellemi Tulajdoni Bíróságnál, többek között 1992-ben lajstromozott KAMUT közösségi szóvédjegyük alapján.

Válaszában az alperes elsősorban arra hivatkozott, hogy helyi szinten korábban használta a jelölést. A felperes védjegyeit a 43. áruosztályban (amely felöleli az ételmezési szolgáltatást) 2003 után nyújtotta be, míg egyetlen korábbi védjegye az 1992. évi közösségi védjegy volt, amelyet azonban csak a termékekre vonatkozó 5., 30. és 31. áruosztályban lajstromoztatott. Az alperes azt állította, hogy egy csupán termékáruosztályokban lajstromozott védjegy benne rejlő hasonlóság hiánya miatt nem hozható fel egy olyan vállalat ellen, amely a védjegyet csupán szolgáltatások azonosítására használja.

A bíróság eltérő véleményen volt. Megállapította, hogy a „kamut” szó, amely nélkülöz minden fogalmi kapcsolódást az általa megkülönböztetett termékhez, vagy legalábbis az átlagos fogyasztó által felfogható fogalmi kapcsolódást (állítólag „búzá” jelent a régi egyiptomi, vagyis egy holt nyelven), egy erős védjegy nagyfokú megkülönböztetőképességgel. A „kamut” szó ezért valódi magja a BOKAMUT vagy e szó BOKAMUTH és BOKAMUTHI változatának, amelyekben a „bio-” előtag csupán leíró jellegű, és mint ilyen nélkülöz bármilyen lényeges megkülönböztetőképességet. A két változatban a „h” betű – amely az olasz nyelvben akkor is néma, ha magánhangzó követi – hozzáadása figyelmen kívül hagyható.

A bíróság a felek tevékenységét a piaci terület és a fogyasztói alap szempontjából hasonlónak tekintette, és megjegyezte, hogy a védjegyek alaki osztályozása helyett a termékek jellegét, a megcélzott fogyasztók típusát és a kielégített szükségleteket kell figyelembe venni. Ilyen alapokon a bíróság azt állapította meg, hogy fennáll az összetévesztés valószínűsége még a társítás valószínűségének alakjában is, amire a védjegy törvény szerint szükség van a bitorlás megállapításához.

A bíróság azt is tagadta, hogy a „kamut” szó használata csupán az alperes által eladott termékek és szolgáltatások leírásaként igazolható, megjegyezve, hogy egy ilyen szó nem egy növényfajta neve – ilyennek a KHORASAN búza tekinthető –, és ezért információs funkció nélküli használata csupán arra szolgált, hogy hasznot húzzanak a KAMUT védjegy ismertségéből.

A fentiek alapján a bíróság úgy döntött, hogy az alperes viselkedése védjegy bitorlást jelent. Ezért eltiltotta az alperest a BOKAMUT, BOKAMUTHI, FARINA DI KAMUT és FARINA DI KAMUT BIO jelzés használatától kereskedelmi ténykedése folyamán. A bíróság pénzbírságot állapított meg arra az esetre, ha az alperes megszegi a végzésben foglaltakat vagy elhalasztja a teljesítés napját, és elrendelte a *biokamuthi.it* és a *biokamuth.com* doménnév átadását a felperesnek, valamint a döntés publikálását az alperes költségén két fontosabb újságban.

Oroszország

A KALASHNIKOV géppisztolyokat gyártó orosz vállalat 2014. januárban kérte az AK-47 és az AK-74 jelzés, valamint a KALASHNIKOV szóvédjegy lajstromozását az Orosz Védjegyhivatalnál. A védjegyeket 2016-ban lajstromozták. Szakemberek ezt okos lépésnek nevezték, mert jelentős jövedelmet jelenthet az orosz vállalat számára.

A videojátékok készítőinek ezentúl licencszerződést kell kötniük a védjegytulajdonossal ahhoz, hogy termékeikben használhassák a II. világháború óta híres nevet. Több száz videojátékban láthatók a Kalashnikov-termékek. A gyártó vállalat jogásza számára mindenesetre új feladatot jelenthet a védjegyjogok érvényesítése, mert az orosz bíróságok korábban nem ítélték olyan ügyekben, ahol videojátékokban megjelenő védjegyek miatt indítottak volna bitorlási pert.

A fegyvergyártó cég új védjegyei miatt egyéb termékek, így például órák, kések, nyomdatermékek és hasonlók gyártói is rákényszerülhetnek használati engedély szerzésére a Kalashnikov-gyártótól.

Románia

Ideiglenes intézkedést (vagyis állítólagos bitorló termékek értékesítését, használatát, eladásra felkínálását, eladását vagy importálását tiltó végzést) egy szabadalomtulajdonos akkor kérhet, ha bizonyítja, hogy

- az ügy sürgős (vagyis helyrehozhatatlan kár fenyeget, vagy jogvédelemre van szükség);
- a bírónak nem kell döntenie az ügy érdemében; és
- az intézkedés időleges, vagyis az ügy érdemének eldöntéséig érvényes, azonban a felperesnek bizonyítania kell érvényes szabadalom meglétét, és a bíróság számára be kell nyújtania a bitorlás első látásra (*prima facie*) meggyőző bizonyítékát.

Ideiglenes intézkedést *ex parte* vagy *inter partes* eljárásban lehet kérni. Nincs arra vonatkozó jogszabály, hogy egy bírónak mit kell sürgősnek tekintenie; ezt esetről esetre kell meghatározni. A bíróság kérheti, hogy a kérelmező helyezzen letétbe a bíróság által meghatározott biztosítékot.

A bitorlási és a megsemmisítési ügyeket nem mindig együtt vizsgálja a bíróság – részben azért, mert a Bukaresti Törvényszéknek van kizárólagos illetékessége első fokon dönteni szabadalmak érvényességéről, míg bitorlási pereket másik illetékes bíróságnál is be lehet nyújtani.

Mínthogy egy szabadalom bitorlására vonatkozó végleges döntés függ attól, hogy a szabadalom érvényes-e, a bitorlási eljárást fel lehet függeszteni, amíg a megsemmisítési ügyben végleges döntés nem születik. Ugyanakkor vannak olyan ügyek, amelyekben a bíróság az érdekelt fél kérelmére egyesíti a megsemmisítési és a bitorlási ügyet, és mindkettőben ugyanazzal az ítélettel dönt. Ilyen vonatkozásban nincs megalapozott joggyakorlat.

Spanyolország

A Barcelonai Kereskedelmi Bíróság 4. tanácsa 2016. december 9-én elutasította a *Bayer Pharma AG*, a *Bayer Intellectual Property GmbH* és a *Bayer Hispania SL* (együtt: Bayer) által generikus gyógyszereket gyártó vállalatok ellen benyújtott keresetet, amelyben a Bayer azt állította, hogy a *drospirenon* előállítására vonatkozó két szabadalmát bitorolták. A *drospirenon* egy fogamzásgátló gyógyszer, amelyet a Bayer etinil-ösztadiollal kombinálva *YASMIN*[®] és *YASMINE*[®] néven forgalmaz.

Az érintett szabadalmak a következők voltak:

- EP1149840 sz. (EP '840-es) szabadalom, amely a Bayer Pharma tulajdona; és
- EP2168974 sz. (EP '974-es) szabadalom, amely a Bayer Intellectual Property tulajdona.

A Bayer Hispania nem kizárólagos licencjogosultja a szabadalmaknak Spanyolországban.

Mindkét szabadalom 2017. augusztus 11-ig lesz érvényben, és a *drospirenon* hatóanyag gyártási eljárását igényli, mégpedig:

- az EP '840-es szabadalom olyan eljárást igényel, amelyben p-toluolszulfonsavat adnak egy sajátos kiindulási anyaghoz (5-β-OH-drospirenon), és így drospirenot kapnak; és
- az EP '974-es szabadalom olyan eljárást igényel, amelyben ugyanilyen kiindulási vegyületet elkülönített alakban dehidratálnak, és így kapnak drospirenot.

A Bayer 2014. július 3-án perelt be számos generikusgyógyszer-gyártót a fenti két szabadalom állítólagos bitorlásáért.

A generikus gyógyszerek forgalmazásuk első éveiben két eljárással (1. eljárás és 2. eljárás) gyártott drospirenot tartalmaztak, azonban jelenleg egy harmadik eljárással gyártott drospirenot tartalmaznak, amelyet a Bayer nem támadott meg.

Az 1. és a 2. eljárásban 5-β-OH-drospirenon és drospirenon elegyét használták kiindulási anyagként, amelyhez p-toluolszulfonsavat (1. eljárás) vagy piridint és vizet (2. eljárás) adtak, és így kaptak drospirenot.

A Bayer szerint az 1. eljárás az EP '840-es szabadalmat bitorolta, mert azonos kiindulási vegyületet (5-β-OH-drospirenon) és azonos reagenst (p-toluolszulfonsav) használtak. Az 1. eljárást elhagyták, mielőtt az EP '974-es szabadalmat engedélyezték volna.

A Bayer továbbá azt állította, hogy a 2. eljárás is bitorolja az EP '840-es szabadalmat, mert – nézete szerint – a piridin használata ekvivalens volt a p-toluolszulfonsav használatával (ami az ekvivalensek tana alapján eredményezett bitorlást).

A Bayer azt is állította, hogy az 1. és a 2. eljárás bitorolta az EP '974-es szabadalmat, mert – nézete szerint – kiindulási anyagként elkülönített alakban 5-β-OH-drospirenot használtak.

Ezzel szemben az alperesek azt állították, hogy az EP '840-es és az EP '974-es szabadalom igénypontjait a szabadalmi leírások fényében kell értelmezni, és hogy ezért az látható, hogy a kiindulási vegyületnek (5- β -OH-drospirenon) mentesnek kell lennie drospirenontól (EP '840-es szabadalom) és drospirenon-szennyezésektől (EP '974-es szabadalom). Így az alperesek azt állították, hogy az 1. és a 2. eljárás a Bayer szabadalmainak oltalmi körén kívül esik, mert ők 5- β -OH-drospirenon, drospirenon és szennyezések keverékét használták.

Azzal kapcsolatban, hogy a 2. eljárással nem bitorolták az EP '840-es szabadalmat, az alperesek azzal is érveltek, hogy piridin és víz használatát az adott körülmények között nem lehet ekvivalens megoldásnak tekinteni a p-toluolszulfonsav használatával.

Arra az esetre, ha a bíróság a szabadalmak Bayer szerinti tág értelmezését követné, az alperesek azt állították, hogy a szabadalmak érvénytelenek.

A bíróság hármas bírói tanácsban döntött, amelynek tagjai szabadalmi bírók voltak. A bíróság megerősítette az alperesek érveit. Döntését főleg a következő okokra alapította.

- Egy szabadalom oltalmi körének meghatározásakor az igénypontokat a szabadalmi leírás figyelembevételével kell értelmezni.
- A fentiek fényében a 2. eljárás nem bitorolta az EP '840-es szabadalmat. Továbbá a piridint és a p-toluolszulfonsavat nem lehet ekvivalensnek tekinteni.
- Az EP '974-es szabadalom esetében az 5- β -OH-drospirenot elkülönített alakban drospirenontól mentesnek kell tekinteni. Ezért az 1. és a 2. eljárás nem bitorolja az EP '974-es szabadalmat, mert nem használják ugyanazt a kiindulási anyagot.
- Az EP '840-es szabadalom 1. igénypontja – a leírás szerint értelmezve – a drospirenon előállítására szolgáló olyan eljárást véd, amelyben a kiindulási vegyületnek (5- β -OH-drospirenon) drospirenontól mentesnek kell lennie.
- Az 1. eljárás nem bitorolja az EP '840-es szabadalmat, mert a p-toluolszulfonsavat 5- β -OH-drospirenon és drospirenon elegyéhez adagolják.

A fentiek mellett a bíróság megerősítette az alpereseknek azt az érvelését, hogy a Bayer Hispaniának nincs perlésre vonatkozó joga, mert a szabadalmaknak nem kizárólagos jogsultja.

Összességében a bíróság elutasította a Bayer bitorlási kereseteit, és a Bayert kötelezte a jogi költségek megtérítésére.

A Bayer a Barcelonai Fellebbezési Bíróságnál nyújthat be az ítélet ellen fellebbezést.

Svédország

A) A Svéd Szabadalmi Fellebbezési Bíróság 2016. október 18-án döntést hozott az *Arla Foods AB* (Arlo) és a *Yogiboost Retail AB* (Yogiboost) közötti perben, megállapítva, hogy nem állt fenn az összetévesztés valószínűsége a két vállalat védjegyei között, mert bár volt hasonlóság az Arla gyümölcsjoghurtra lajstromozott YOGGI védjegye és Yoogiboost fagyasztott joghurtra lajstromozott YOGGI BOOST védjegye között, a termékeket jelentős

különbségekkel árusították. Emellett a YOGGI védjegy megkülönböztetőképesége szorosan kapcsolódott a két „g” sajátos ejtéséhez.

B) 2016. június 15-én a Svéd Szabadalmi Fellebbezési Bíróság elutasította a 007 szóvédjegy lajstromozására irányuló kérelmet dohányra és dohányzási cikkekre. Az elutasítás oka az volt, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy tisztességtelen hasznot húzna a *Danjaq, LLC* (Danjaq) által birtokolt, híres 007 James Bond-védjegyből.

A döntés azt a kérdést érintette, hogy Svédországban érvényes-e az 1 066 094 számon lajstromozott 007 nemzetközi védjegy a 34. áruosztályban dohányra, dohányzási cikkek-re és gyufára. A Svéd Szabadalmi és Védjegy hivatalból vizsgálatot végzett relatív lajstromozásgátló okokra, és részben elismerte a nemzetközi védjegy érvényességét a fenti árukra.

A nemzetközi védjegy lajstromozása és publikálása után a Danjaq, a James Bond-jogok tulajdonosa felszólalt négy európai uniós védjegy alapján, amelyek vagy a 007 szóvédjegyből vagy az alábbi ábrás védjegyből álltak:

Míthogy a korábbi jogok egyikét sem lajstromozták a 34. áruosztályban, a felszólaló felszólalását a védjegyirányelv 5(3)(a) cikkére alapozta, és azzal érvelt, hogy a 007 megjelölés a kódszáma a világ leghíresebb titkos ügynökének, James Bondnak. Előadta továbbá, hogy a védjegyre használati engedélyt adtak számos termék vonatkozásában, és a védjegy híres státuszra tett szert. Ezért az újonnan lajstromozott nemzetközi védjegy kárt okozna a felszólaló védjegyeinek, és azok alapján a bejelentő tisztességtelen haszonra tenne szert.

A hivatal elutasította a felszólalást, mert azon a véleményen volt, hogy a felszólaló nem bizonyította védjegye hírnevét.

Ezt követően a felszólaló a Svéd Szabadalmi Fellebbezési Bíróságnál nyújtott be fellebbezést, amely megváltoztatta a hivatal döntését, megjegyezve, hogy a 007 megjelölést 1962 óta rendszeresen használják, és az a világon mintegy 40 milliárd SEK és csupán Svédországban mintegy 600 millió SEK bevételt eredményezett. Emellett a védjegy széles körű kereskedelmi és licencadási tevékenység tárgya volt a legkülönbözőbb termékkategóriákban, nem csupán a filmiparhoz kapcsolódó termékek területén. Ezért a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a korábbi 007 védjegyek híresek voltak, és ez a hírnév azzal együtt, hogy a védjegyet széles körben használták különböző áruféleségekkel kapcsolatban, a nemzetközi védjegy és a korábbi védjegyjogok közötti összetévesztés kockázatával jár.

Végül a bíróság azt a kockázatot becsülte fel, hogy a nemzetközi védjegy tisztességtelen előnyt húz-e a korábbi védjegyekből, és megállapította, hogy – figyelembe véve azt a sajátos titokzatosságot, amely a korábbi jogokhoz társul a James Bond filmekben és a „007” kódszámon keresztül – a fogyasztókra különös hatást gyakorolnak az azonos nemzetközi védjeggyel ellátott dohányzási termékek. Ezért a nemzetközi védjegy tulajdonosa gazdasági

kártérítés fizetése nélkül előnyre tesz szert azokból a gazdasági erőfeszítésekből, amelyeket a felszólaló tett a 007 védjegyre vonatkozó kép létrehozásáért és megalapozásáért.

A bíróság szerint tehát a felszólaló bizonyította, hogy a nemzetközi védjegy használata esetén fennáll annak a kockázata, hogy a későbbi bejelentő tisztességtelen előnyt húzna a korábbi jogok hírnevéből és megkülönböztetőképességéből. Ezért Svédországban meg kell tagadni a nemzetközi védjegy érvényességét.

Tajvan

A) A Tajvani Szellemtulajdon-védelmi Hivatalnál a jobb oldali védjegy tulajdonosa felszólalást nyújtott be a bal oldali védjegy bejelentője ellen.

A hivatal a két védjegyet az alábbi indokok alapján eltérőnek ítélte meg, és a felszólalást elutasította:

- Mindkét védjegy ugyanazt az „A” betűt tartalmazza, ami egy létező szó, ezért a megkülönböztetőképességük gyengébb.
- A felszólaló védjegyének „A” betűje stilizálva van, ezért nagyobb hangsúlyt kell helyezni a védjegyek megjelenésére.
- A lajstromoztatni kívánt védjegy az „A” betűn kívül még a „diamond” szót is tartalmazza. Bár ez a szó nem bír megkülönböztetőképességgel, a hasonlóság megítélésénél szerepe van a két védjegy általános megjelenésének megítélésében.
- A két védjegy eltérő megjelenésű, ezért egymástól különböznek.

B) Egy tajvani üzletember kérelmet nyújtott be a CPHIL védjegy lajstromozása iránt. A védjegybejelentés ellen felszólalt a GLUCOPHIL védjegy tulajdonosa.

A hivatal az alábbi indokok alapján helyt adott a felszólalásnak:

- Mindkét védjegy tartalmazza a „cophil” kifejezést. Kisebb különbséget jelent a felszólaló védjegyében a „glu-” előtag és a lajstromoztatni kívánt védjegy elején a nagy „C” betű.
- Mindkét védjegy egyszerű betűkből áll, aminek következtében a két védjegy által nyújtott általános benyomás hasonló.
- A felszólaló védjegye egy kitalált szó, amelynek erős a megkülönböztetőképessége. Ezért a „cophil” szó lajstromozása a két védjegy forrásával kapcsolatban félrevezető a közönséget.